

1638 – 2023 **385** lat

Nagrody i wyróżnienia sportowe przyznane str. 4-5

Budżet Swarzędza na 2023 r. ■ Zagramy z WOŚP
Prosto z budowy ■ Kruszewnia – historia dworu

Codziennie nowe informacje: www.swarzedz.pl

Monolit
HURTOWNIA GRANITÓW

Monolit Sp. z o.o.
Rzegnowo 56
62-260 Łubowo k. Gniezna

**PRODUCENT SCHODÓW, PARAPETÓW I BLATÓW KUCHENNYCH GRANITOWYCH
PRODUKCJA NA WYMIAR**

✉ parapety@monolit.com.pl

☎ **tel. 577 447 227**

Reklamy

SKUP AUT

KASACJA POJAZDÓW

☎ **782 653 981**

Wszystkie!
SPRAWNE | POWYPADKOWE
USZKODZONE | BEZ OPŁAT

Platność gotówką!
Gratise!
DOJEŻDŻAMY | ODBIERAMY
AUTO LAWETĄ

ZAKŁAD BETONIARSKI

MARIUSZ KOWALCZYK

604 377 950

**Produkcja – montaż
ogrodzeń betonowych**

Nekla, ul. Gnieźnieńska 4 www.ogrodzenia-nekla.pl

**Kolonoskopia,
gastroskopia
oraz inne
zabiegi endoskopowe**

Bezboleśnie w znieczuleniu ogólnym

**Swarzędz ul. Cieszkowskiego 100/102
Rejestracja telefoniczna **501 44 88 62**
www.kolonoskopia.com**

**JOR-DENT NZOZ Poradnia
STOMATOLOGICZNA**

ul. Cieszkowskiego 100/102 (obok stacji benzynowej)

stomatologia zachowawcza
stomatologia dziecięca
chirurgia, protetyka
profesjonalne wybielanie zębów
przebieg kamerą wewnętrzną

pon.-pt. 9:00-18:00

tel. 61 818 33 22, 609 523 082

Przyjmujemy również w ramach NFZ

Nasze miasto ma już 385 lat!

W 2023 roku wypadają ważne urodziny Swarzędza. Nasze miasto ma już 385 lat! O bogatej historii piszemy w każdym wydaniu „Prosto z Ratusza”, a pełen zestaw informacji skompletowaliśmy na www.swarzedz.pl (zakładka: Historia).

A współczesność? Syntetycznie przedstawia ją nasza nowa grafika. Mamy nadzieję, że przywiedzie na myśl wiele pozytywnych skojarzeń.... **/wpr/**

Awans nauczycieli – gratulujemy!

6 grudnia komisje egzaminacyjne powołane zarządzeniem burmistrza przeprowadziły postępowania egzaminacyjne na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego. Do egzaminu w sesji zimowej przystąpiło 3 nauczycieli, którzy z powodzeniem zdali egzamin i uzyskali zaświadczenie komisji. W środę, 28 grudnia, z rąk II Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz Tomasza Zwołańskiego **akty mianowania otrzymali:** **Sylwia Jahnz-Bolewska** – Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Paczkowie, **Monika Jasińska** – Szkoła Podstawowa

im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Kobylnicy oraz **Anton Grima** – Szkoła Podstawowa w Wierzoncu.

Wszystkim Państwu serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów w pracy zawodowej i życiu osobistym.

/WED/

Parkujesz w centrum Swarzędza lub korzystasz ze Swarzędzkiej Komunikacji Autobusowej?

moBiLET Ci pomoże!

O płaćenie parkowania w strefie płatnego parkowania lub zakup biletów naszej komunikacji możliwe jest bezpośrednio w telefonie. Wystarczy, że posiadasz odpowiednią aplikację. Od tego roku może to być jedna aplikacja dla obu usług: **moBiLET**.

Ponadto użytkownicy aplikacji Skycash mogą opłacać parkowanie w strefie, a użytkownicy mPay kupować bilety komunikacji miejskiej.

/ms/

Nagrody i wyróżnienia sportowe – przyznane!

Burmistrz Marian Szkudlarek, w uznaniu szczególnych osiągnięć sportowych w 2022 roku, po raz kolejny uhonorował swarzędzkie sportowców.

Aktualności

Wcześniej burmistrz ustalił skład **Komisji ds. Wyróżnień i Nagród Sportowych**: sekretarz gminy **Agata Kubacka** – przewodnicząca komisji, **Paweł Bocian** – radny Powiatu Poznańskiego, sportowiec, pracownik Swarzędzkiego Centrum Sportu i Rekreacji, **Mateusz Matuszak** – Przewodniczący Komisji Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu Rady Miejskiej w Swarzędzu, **Dawid Książkiewicz** – członek Komisji Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu Rady Miejskiej w Swarzędzu, **Agnieszka Zawada-Chmiel** – członek Komisji Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu Rady Miejskiej w Swarzędzu. Komisja, po zapoznaniu się ze złożonymi wnioskami (złożono ich aż 81!), zaopiniowała je, przedkładając swoje propozycje burmistrzowi.

Burmistrz podjął decyzję o przyznaniu **czterdziestu trzech nagród finansowych** (w wysokości od sześciuset do dwóch tysięcy dwustu złotych) i **trzydziestu ośmiu wyróżnień**, związanych z otrzymaniem karnetów do Swarzędzkiego Centrum Sportu i Rekreacji. Wszyscy zawodnicy otrzymali również listy gratulacyjne.

Na nagrody finansowe za wybitne osiągnięcia sportowe w budżecie Gminy Swarzędz przeznaczono razem **czterdzieści tysięcy złotych**. Burmistrz i Komisja ds. Wyróżnień i Nagród Sportowych pracowali na podstawie *uchwały Rady Miejskiej w Swarzędzu w sprawie: zasad i trybu przyznawania, wstrzymywania i cofania oraz wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień w dziedzinie kultury fizycznej*.

Pierwsze spotkanie burmistrza Mariana Szkudlarka ze sportowcami odbyło się 21 grudnia ubiegłego roku w swarzędzkim Ośrodku Kultury, natomiast drugie spotkanie – z młodszymi sportowcami – w ratuszu 3 stycznia. Podczas uroczystości burmistrz serdecznie podziękował sportowcom za ich ogromny wysiłek i osiągnięcia, służące także znakomitej promocji Swarzędza. Podziękowania przekazane zostały też rodzinom i trenerom zawodników – za codziennie okazywane sportowcom wsparcie. Spotkania były okazją do przekazania radosnej informacji o tym, że Gmina Swarzędz zajęła pierwsze miejsce w Wielkopolsce w klasyfikacji miast i gmin w Systemie Sportu Młodzieżowego w 2022 roku! (o czym piszemy na str. 6)

Oto lista nagrodzonych i wyróżnionych sportowców.

Nagrody finansowe otrzymali:

► **Jakub Milewski** – hokej na trawie, Klub Uczelniany AZS Politechniki Poznańskiej Poznań,

► **Jakub Mikołajczak** – hokej na trawie, Klub Sportowy AZS AWF Poznań,

► **Filip Adrian** – hokej na trawie, Klub Sportowy AZS AWF Poznań,

► **Waldemar Rataj** – hokej na trawie, Klub Sportowy Warta Poznań,

► **Wiktoria Noculak** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,

► **Maria Drozda** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,

► **Monika Palacz** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,

► **Julia Bittner** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,

► **Marta Czujewicz** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,

► **Julia Szyńska** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,

► **Karolina Rozkres** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,

► **Marlena Mostowska** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,

► **Dagmara Czerniak** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,

► **Kacper Kaszuba** – kajakarstwo, Klub Sportowy AZS AWF Poznań,

► **Aleksander Woronkiewicz-Kaczmarek** – kajakarstwo, Klub Sportowy AZS AWF Poznań,

► **Zuzanna Gościński** – kajakarstwo, Klub Sportowy AZS AWF Poznań,

► **Piotr Kujawa** – kanadyjkarstwo, Klub Sportowy AZS AWF Poznań,
 ► **Marceli Krawiec** – kanadyjkarstwo, Klub Sportowy Warta Poznań,
 ► **Tomasz Pawlaczek** – karate, Klub Karate Dynamic Swarzędz,
 ► **Oskar Prusinowski** – karate, Klub Karate Dynamic Swarzędz,
 ► **Katarzyna Lewandowska** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Maksym Kryvunenko** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Arkadiusz Kwaśniewski** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Bianka Napierała** – koszykówka, UKS Lider Swarzędz,
 ► **Karolina Maj** – koszykówka, UKS Lider Swarzędz,
 ► **Martyna Łuczak** – koszykówka, UKS Lider Swarzędz,
 ► **Aleksandra Kubiak** – koszykówka, UKS Lider Swarzędz,
 ► **Wiktoria Plackowska** – koszykówka, UKS Lider Swarzędz,
 ► **Tomasz Masłowski** – kręglarstwo, Klub Sportowy Alfa-Vector Tamowo Podgórne,
 ► **Patrycja Małyszka** – piłka nożna, Klub Uczelniany AZS Uniwersytetu im. A. Mickiewicza Poznań,
 ► **Kacper Kroczyński** – piłka nożna, KKS Lech Poznań,
 ► **Hubert Przybylski** – piłka nożna, Klub Sportowy Nad Cybiną Meblorz Swarzędz,
 ► **Kacper Vogel** – piłka nożna, UKS Lider Swarzędz,
 ► **Filip Stachowiak** – piłka ręczna, UKS Lider Swarzędz,
 ► **Jan Wermiński** – pływanie, UKS Fala Swarzędz,
 ► **Kacper Majchrzak** – pływanie, Klub Sportowy Warta Poznań,
 ► **Adam Polczyński** – taekwondo, Organizacja Środowiskowa AZS Poznań,
 ► **Wiktoria Cygan** – sportowy taniec towarzyski, UKS Iskra Piła,
 ► **Gabriela Frąckiewicz** – taniec współczesny, Średzkie Stowarzyszenie Tańca Współczesnego Środa Wlkp.,
 ► **Jakub Woźniak** – wioślarstwo, Klub Wioślarski z Roku 1904 Poznań,
 ► **Przemysław Wanat** – wioślarstwo, Klub Sportowy AZS AWF Poznań,
 ► **Aleks Narożny** – wioślarstwo, Klub Sportowy Poznańia Poznań,
 ► **Piotr Chelek** – zapasy, SKS Unia Swarzędz.

Wyróżnienia i nagrody rzeczowe (karnety) otrzymali:

► **Julia Brzostowska** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Aleksandra Świątek** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Hubert Kaczmarek** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Maciej Drajewski** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Renata Żerko** – lekkoatletyka, Grupa Bratnis Gruszczyń,
 ► **Danuta Kapturska** – lekkoatletyka, SKS Unia Swarzędz,
 ► **Łukasz Kierzek** – pływanie, Klub Sportowy Poznańia Poznań,
 ► **Bartosz Szukalski** – taekwondo, Organizacja Środowiskowa AZS Poznań,
 ► **Magdalena Bielewicz** – taniec towarzyski, Klub Sportowy Dance Center Poznań,
 ► **Krzysztof Bielewicz** – taniec towarzyski, Klub Sportowy Dance Center Poznań,
 ► **Joanna Gawrysiak** – wioślarstwo, Klub Sportowy Poznańia Poznań,
 ► **Jagoda Arciszewska** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,
 ► **Julia Rymer** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,
 ► **Marcel Jankowiak** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,
 ► **Mikołaj Malecki** – hokej na trawie, UKS SP 5 Swarek Swarzędz,
 ► **Natalia Przybyła** – jeździectwo – skoki przez przeszkody, Klub Sportowy Sydow Riding Team Pobiedziska,
 ► **Agata Przybyła** – jeździectwo – skoki przez przeszkody, Klub Sportowy Sydow Riding Team Pobiedziska,
 ► **Daria Fediov** – jeździectwo – skoki przez przeszkody, Klub Jeździecki Podkowska Gruszczyń,
 ► **Eryk Parzonka** – karate, Klub Karate Dynamic Swarzędz,

► **Mikołaj Rusin** – karate, Klub Karate Dynamic Swarzędz,
 ► **Michał Rusin** – karate, Klub Karate Dynamic Swarzędz,
 ► **Wiktor Jastrzębowski** – karate, Klub Karate Dynamic Swarzędz,
 ► **Szymon Śniegocki** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Maciej Tkaczyk** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Luiza Pacholska** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Jolanta Woźniak** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Illia Bobul** – karate, Stowarzyszenie Klub Sportów Walki Kuzi Sport Paczkowo,
 ► **Antonina Maj** – koszykówka, UKS Lider Swarzędz,
 ► **Antonina Kuchcińska** – koszykówka, UKS Lider Swarzędz,
 ► **Antonina Walczak** – taekwondo, Organizacja Środowiskowa AZS Poznań,
 ► **Tymoteusz Polczyński** – taekwondo, Organizacja Środowiskowa AZS Poznań,
 ► **Patryk Remlein** – zapasy, SKS Unia Swarzędz,
 ► **Mateusz Tomelka** – zapasy, SKS Unia Swarzędz,
 ► **Oliwier Białasik** – zapasy, SKS Unia Swarzędz,
 ► **Patryk Krobski** – zapasy, SKS Unia Swarzędz,
 ► **Hubert Żak** – zapasy, SKS Unia Swarzędz,
 ► **Konrad Sobkowiak** – zapasy, SKS Unia Swarzędz,
 ► **Mateusz Wierzbński** – zapasy, SKS Unia Swarzędz.

Jeszcze raz serdecznie gratulujemy wszystkim sportowcom!

/wd/

■ Fot. Izabela Paprzycka

Swarzędz na pierwszym miejscu w Wielkopolsce!

Gmina Swarzędz pierwsza w Wielkopolsce w klasyfikacji miast i gmin w Systemie Sportu Młodzieżowego w 2022 roku! To zaszczytne wyróżnienie oraz okazały puchar otrzymaliśmy 20 grudnia, z rąk Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Marka Woźniaka, podczas podsumowania roku z udziałem sportowców, trenerów i działaczy klubów z naszego regionu.

Gratulujemy wszystkim młodym sportowcom z naszej gminy, jesteście dumni i niezmiennie cieszymy się z sukcesu!

/wpr/

Na zdjęciu:

Puchar za zajęcie pierwszego miejsca od razu zaprezentowany został radnym podczas ostatniej w 2022 roku sesji Rady Miejskiej. ➔

Stypendia sportowe – można składać wnioski

Swarzędzcy sportowcy – informujemy, że do 31 stycznia 2023 r. można składać wnioski do Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz o przyznanie stypendium sportowych za wybitne osiągnięcia sportowe uzyskane w 2022 roku.

Podmioty uprawnione do składania wniosków to: stowarzyszenia kultury fizycznej, związki i kluby sportowe oraz Komisja Kultury i Sportu Rady Miejskiej w Swarzędzu.

Wnioski można składać osobiście w punkcie podawczym w holu ratusza na parterze lub przesłać pocztą tradycyjną (listownie) na adres: Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu, ul. Rynek 1, 62-020 Swarzędz.

Regulamin oraz wnioski do pobrania znajdują na stronie internetowej urzędu: www.swarzedz.pl w zakładkach: sport / nagrody i stypendia.

Zwracamy uwagę, że od 27 grudnia br. obowiązuje zaktualizowany regulamin oraz wniosków.

/wpr/

Państwo Genowefa i Henryk Kmiecikowie z rodziną

Państwo Bronisława i Zenon Siejakowie z rodziną

Fot. (x2) Maciej Wolinski

60 lat razem!

60. rocznicę ślubu świętowali w grudniu Państwo Bronisława i Zenon Siejakowie oraz Genowefa i Henryk Kmiecikowie. Piękny jubileusz był okazją do uroczystych spotkań w swarzędzkim ratuszu, które odbyły się 2 stycznia. Jubilaci – na zaproszenie burmistrza Mariana Szkudlarka – przybyli w otoczeniu członków rodziny. Burmistrz do gratulacji i okolicznościowych serdeczności dołączył bukiet kwiatów i koszyk słodkości. Serdeczne gratulacje złożyła także kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Anna Wiśniowiecka-Gronowska. Była okazją do wspomnień, refleksji i wymiany „przepisów” na udane długie, wspólne życie...

/mw/

95. urodziny Pani Julianny

Pani Julianna Grabianowska urodziła się 17 grudnia 1927 r. w Bolechowie. Od 1984 roku jest mieszkanką Swarzędza. Swoje 95. urodziny świętowała 17 grudnia w Hotelu Ossowski. Wśród zaproszonych gości był burmistrz Swarzędza Marian Szkudlark, który przybył w towarzystwie kierownik USC w Swarzędzu, Anny Wiśniowieckiej-Gronowskiej, co uwieczniono na pamiątkowej fotografii. Jubilatka, mimo pięknego wieku wciąż w dobrej formie, z radością przyjęła gratulacje i serdeczne życzenia stu i więcej lat dalszego, udanego życia!

/mw/

Przebudowa przejścia podziemnego na dworcu PKP

Zakończyły się prace związane z przebudową przejścia podziemnego pod torami kolejowymi przy dworcu PKP w Swarzędzu. Ta ważna inwestycja umożliwi korzystanie z przejścia przez rowerzystów, osoby z wózkami dla dzieci oraz osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich, gdyż miejsce to zostało wyposażone w pochylnie spełniające wszelkie normy. Cały obiekt, wyposażony w 3 windy, jest monitorowany. – *Przebudowa przejścia sprawiła, że obecnie tamtejszy zintegrowany węzeł przesiadkowy zyskał na funkcjonalności i może wygodnie służyć wszystkim podróżnym* – mówi burmistrz Swarzędza, Marian Szkudlarek.

Wykonawcą przebudowy była firma Mosty Poznań Sp. z o.o. a koszt, pokryty w całości z budżetu Gminy Swarzędz, wyniósł 8.029.023,92 zł.

Gmina Swarzędz stara się o dofinansowanie tej inwestycji ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. – *Wniosek w tej sprawie, złożony w Centrum Unijnych Projektów Transportowych i opiewający na kwotę 3.290.000 zł, został pozytywnie oceniony. Jeśli uzyskamy to dofinansowanie, będzie można przystąpić do budowy parkingu przy dworcu po południowej stronie torów* – wyjaśnia burmistrz Szkudlarek. – *Jesteśmy przygotowani, dokumentację i pozwolenie na budowę parkingu już mamy* – dodaje.

/mw/

Fot. M.Woliński

Dostaliśmy 7,9 mln złotych na zakup 5 nowych elektrycznych autobusów

WSPIERAMY
ELEKTROMOBILNOŚĆ

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

9 grudnia w siedzibie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu burmistrz Swarzędza Marian Szkudlarek podpisał umowę, na mocy której Gmina Swarzędz otrzyma 7.900.000 zł dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. Pieniądze te pochodzą z programu „Zielony Transport Publiczny” i wykorzystane zostaną na zakup 5 autobusów elektrycznych oraz 2 ładowarek (o mocy 120 kW każda), a także na szkolenie dla 10 kierowców i 5 mechaników.

Całkowitą wartość zadania, które zakończyć ma się w 2025 r. określono na 16.482.000 zł (wg wniosku o dofinansowanie). Dla osiągnięcia określonego w umowie efektu ekologicznego Gmina Swarzędz zobowiązała się do wycofania z eksploatacji 6 autobusów (o normie emisji spalin EURO III).

/mw/

Hala SCSiR ma nowe oświetlenie

Od 4 stycznia hala sportowa Swarzędzkiego Centrum Sportu i Rekreacji posiada nowe oświetlenie. Zamontowane zostały w niej lampy 3. generacji, efektywne i oszczędne. Innowacyjne rozwiązanie pozwoli na oszczędności energii elektrycznej w granicach od 40 do 45%.

Tego dnia, przy nowym oświetleniu, odbył się derbowy pojedynek w 1 Lidze

Kobiet. Rywalkami naszych dziewczyn były zawodniczki MUKS Poznań. Emocjonujące zmagania na parkiecie zakończyły się wynikiem Lider Swarzędz – MUKS Poznań 55:56.

Kibicujący zawodniczkom burmistrz Marian Szkudlarek zapewnił, że nasza gmina konsekwentnie stara się tworzyć jak najlepsze warunki do uprawiania sportu, a przy okazji serdecznie podziękował zawodniczkom za ich trud i wyniki, służące także znakomitej promocji Swarzędza.

/scsir/

Ul. Polska do połowy marca

Do połowy marca wydłużony został termin zakończenia II etapu budowy ul. Polskiej. Powodem była konieczność wykonania szeregu robót dodatkowych, m.in. usunięcia kolizji dotyczących sieci wodociągowej i napowietrznej linii energetycznej, renowacja rowu melioracyjnego oraz wykonanie dodatkowej stabilizacji gruntu. Obecnie trwają jeszcze prace brukarskie, zamontowane zostaną słupy

oświetleniowe, a na koniec układana będzie ostatnia, ścierna warstwa asfaltu. Wartość umowy z wykonawcą opiewa na kwotę 15,42 mln zł, a wysokość dofinansowania, jakie otrzymaliśmy z Funduszu Drog Samorządowych, to 4,62 mln zł.

/mw/

Będzie jaśniej

► W przygotowaniu jest przetarg na budowę oświetlenia ul. Falistej w Paczkowie. Do połowy bieżącego roku powstanie tam 14 nowych punktów świetlnych z oprawami typu LED. Inwestycja zrealizowana będzie w ramach Budżetu Obywatelskiego Gminy Swarzędz.

► Przygotowywany jest też przetarg na budowę oświetlenia ul. Żniwnej w Jasinie, gdzie zaplanowano instalację 16 ledowych lamp.

► Również w Jasinie w trakcie budowy, która zakończyć ma się w lutym, jest oświetlenie ulic Kmieciej i Wójtowskiej (w sumie 17 lamp).

► W grudniu ubiegłego roku zakończyła się budowa oświetlenia ul. Kru-

dok. na str. 9 ➔

Fot. (x2) M. Woliński

☞ dok. ze str. 8

szewnickiej w Garbach. Kosztem ponad 74 tys. zł zainstalowano tam 6 nowych lamp typu LED.

... i bezpieczniej

Kosztem ok. 140 tys. złotych w czterech miejscach naszej gminy zainstalowano niedawno specjalne oświetlenie przejść dla pieszych sprawiające, że piesi są dobrze widoczni dla kierowców. Te miejsca to:

- ▶ ul. Geremka przy sp nr 5;
- ▶ ul. Cieszkowskiego (od strony Gruszczyna, przy końcu ścieżki spacerowej);
- ▶ ul. Podgórna w Janikowie Górnym;
- ▶ ul. Gnieźnieńska w Janikowie Dolnym.

Przypomnijmy, że w poprzednich 2 latach doświetlono już 8 innych przejść dla pieszych, a obecnie trwają przygotowania do poprawy bezpieczeństwa, dzięki specjalnemu oświetleniu 4 kolejnych przejść.

/mw/

Nowe, dziewięć, mieszkanie chronione już gotowe

Gmina Swarzędz – Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu od 2018 roku pozyskuje środki finansowe na mieszkania chronione treningowe i wspierane. Do dziś, w ramach programu kompleksowego

wsparcia dla rodzin „Za życiem”, funkcjonuje 5 mieszkań chronionych treningowych i wspieranych oraz 3 mieszkania chronione wspierane dla osób starszych finansowane ze środków własnych Gminy.

– W 2022 roku uzyskaliśmy dofinansowanie z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego na utworzenie i prowadzenie kolejnego, 9. mieszkania chronionego treningowego dla dwóch osób z niepełnosprawnością. Całkowity budżet inwestycji wyniósł 270.000 zł, z czego wartość dofinansowania to 216.000 zł – wyjaśnia burmistrz Swarzędza, Marian Szkudlarek.

21 grudnia mieszkanie przy ul. Strzeleckiej 7 zostało przekazane do użytku.

/ops/

Nowe jadłodzielnie działają!

W Swarzędzu powstały dwie nowe jadłodzielnie – „Swarzędzka Jadłodzielnia – BAZAR” (ul. Zamkowa 32) oraz „Swarzędzka Jadłodzielnia – PIĄTKA” (os. Mielżyńskiego 3A). Przypomnijmy, że już od roku z powodzeniem działa „Swarzędzka Jadłodzielnia” przy ul. Poznańskiej 25 (przy budynku Ośrodka Pomocy Społecznej).

Celem Swarzędzkich Jadłodzielni jest wsparcie inicjatyw mieszkańców na rzecz ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w gminie Swarzędz. Jadłodzielnia to kontener, w którym znajdują się chłodziarka oraz regał. Każdy może zostawić tu żywność, którą ma w nadmiarze, której nie jest w stanie sam spożytkować, oraz każdy może poczęstować się pozostawioną żywnością. Produkty można zostawiać i zabierać 7 dni w tygodniu 24 godziny na dobę.

– Zachęcamy Państwa do dzielenia się żywnością! Pamiętajmy o tym także w okresie świątecznym i noworocznym, gdy w wielu domach zastanawiamy się, co zrobić z żywnością przygotowaną w nadmiarze. Jadłodzielnia to idealne miejsce, w którym można pozostawić nadmiar jedzenia – mówi burmistrz Swarzędza Marian Szkudlarek.

Przedsięwzięcia pn. „Swarzędzka Jadłodzielnia”, „Swarzędzka Jadłodzielnia – BAZAR” oraz „Swarzędzka Jadłodzielnia – PIĄTKA” współfinansowane są przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego w ramach „Programu ograniczania marnotrawstwa

i strat żywności w Wielkopolsce na lata 2021-2025”. Kosztowały łącznie 62.000 zł, z czego 42.780 zł stanowi dofinansowanie.

/wpr/

Fot. Maciej Woliński

Budżet Swarzędza na 2023 r. – prawie 86 mln zł na inwestycje

20 grudnia 2022 r. odbyła się LXIV Sesja Rady Miejskiej w Swarzędzu.

Głównym punktem obrad było uchwalenie budżetu naszej gminy na 2023 rok. Dokument ten – przyjęty zdecydowaną większością 17 głosów „za”, przy 4 głosach wstrzymujących się – zakłada, że dochody wyniosą 381.369.845,61 zł, natomiast wydatki oszacowano na kwotę 406.819.361,69 zł.

Na inwestycje w 2023 roku przeznaczymy 85.864.458,37 zł.

– Uchwalony właśnie budżet naszej gminy będzie trudny w realizacji ze względu na znaczny wzrost wydatków bieżących i równoczesny spadek dochodów spowodowany m.in. reformą finansów publicznych. Jednocześnie budżet ten będzie miał charakter zdecydowanie proinwestycyjny i prospołeczny – podkreślił burmistrz Marian Szkularek, dziękując radnym za wszystkie głosy i sugestie przekazane podczas prac na projektem budżetu.

Oto wykaz zadań majątkowych na 2023 r.

► **Wykup sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Swarzędz** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2014-2026, znajdujące się w WPF. Planowane środki finansowe na rok 2023 wynoszą 150.000 zł i są przeznaczone na wykupy głównie sieci wodociągowych, zrealizowanych i sfinansowanych przez prywatnych inwestorów w ubiegłych latach.

► **Zakup autobusów o napędzie elektrycznym wraz z budową infrastruktury towarzyszącej** – w ramach

programu „Zielony transport publiczny” – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2023-2025, znajdujące się w WPF. Planowane środki finansowe na rok 2023 wynoszą 3.668.000 zł. Środki stanowią wkład własny do projektu dotyczącego zakupu łącznie 5 autobusów elektrycznych wraz z infrastrukturą do ich ładowania, który został przyjęty do dofinansowania przez NFOŚiGW. W roku 2023 planowany jest zakup 2 autobusów.

► **Budowa obwodnicy Swarzędza** (dotacja dla Powiatu Poznańskiego) – za-

danie wieloletnie, realizowane w latach 2017-2024, znajdujące się w WPF. Planowane środki finansowe na rok 2023 wynoszą 6.000.000 zł, które zostaną przekazane Powiatowi Poznańskiemu na rozpoczęcie budowy obwodnicy – etap I, zgodnie z zawartym porozumieniem.

► **Budowa obwodnicy Swarzędza – dokumentacja** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2017-2023, znajduje się w WPF. Planowane środki na rok 2023 w kwocie 121.000 zł, zostaną przeznaczone na końcowe rozliczenie za dokumentację techniczną związaną z budową obwodnicy – etap II (odcinek od ul. Średzkiej do ul. Transportowej).

► **Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze powiatowej nr 2407P w m. Swarzędz, ul. Cieszkowskiego i ul. Polna na odcinku od ul. Poznańskiej (DK92) do skrzyżowania ul. Słowackiego i ul. Kwaśniewskiego (rondo), dotacja dla Powiatu Poznańskiego** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2020-2023, znajdujące się w WPF. Planowane środki finansowe na rok 2023 wynoszą 125.000 zł, które zostaną przekazane Powiatowi Poznańskiemu na kontynuację i zakończenie prac związanych z opracowaniem dokumentacji technicznej, zgodnie z zawartym porozumieniem.

► **Budowa wiaduktu kolejowego/tunelu drogowego w ul. Swarzędzkiej w Kobylnicy w ciągu drogi powiatowej 2407P Koziegłowy – Swarzędz** – dotacja dla Powiatu Poznańskiego – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2021-2023, znajdujące się w WPF. Planowane środki

finansowe na rok 2023 wynoszą 8.300.000 zł i stanowią udział Gminy Swarzędz w realizacji inwestycji wieloletniej, zgodnie z zawartym porozumieniem z Powiatem Poznańskim. Zadanie jest również współfinansowane przez PKP.

► **Projektowanie przebudowy ulic i dróg gminnych** – zadanie realizowane w latach 2012-2023, znajdujące się w WPF. Plan na rok 2023 wynosi 420.000 zł. Środki zostaną przeznaczone na opracowanie dokumentacji technicznej na budowę ul. Armii Poznań w Swarzędzu i Zalasewie między ul. Planetarną, a Kórnicką oraz przebudowy ul. Kupieckiej w Swarzędzu między ul. Armii Poznań, a Graniczną oraz kontynuację dokumentacji technicznych na przebudowę ulic: Siewnej, Truskawkowej i Borówkowej w Zalasewie, Darniowej i Królewskiej w Gortatowie oraz Czarnoleskiej i Spółdzielczej w Kruszewni.

► **Budowa ciągów pieszych, rowerowych oraz zatok parkingowych na terenie miasta i gminy Swarzędz** – zadanie realizowane w latach 2011-2025, znajdujące się w WPF. W roku 2023 zabezpieczono kwotę 169.000 zł na kontynuację prac związanych z opracowaniem wielobranżowej dokumentacji technicznej związanej z przebudową dróg na terenie osiedli Dąbrowszczaków, Czwartaków i Kościuszkowców w Swarzędzu.

► **Rozbudowa ul. Z. Grudzińskiego w Swarzędzu i Jasinie oraz ul. Pszennej w Łowęcinie** (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 17.500.000 zł) – zadanie realizowane w latach 2014-2024, znajdujące się w WPF. W roku 2023 przeznaczono kwotę 18.000.000 zł, na realizację zadania zgodnie z zawartą umową z wykonawcą oraz końcowe, niezbędne, rozliczenia związane z wykupem nieruchomości pod poszerzenie pasa drogowego, zgodnie z wydaną decyzją Starosty Poznańskiego o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

► **Przebudowa i modernizacja ulic w Paczkowie, Sokolnikach Gwiazdowskich i Puszczykowie Zaborzu** – zadanie realizowane w latach 2014-2025, znajdujące się w WPF. W budżecie na 2023 rok zabezpieczono kwotę 500.000 zł na końcowe rozliczenie za wielobranżową dokumentację techniczną na budowę ścieżki pieszo-rowerowej z Paczkowa do Sokolnik Gwiazdowskich wraz z oświetleniem, a także rozpoczęcie prac projektowych związanych z przebudową ul. Rolnej oraz rozpoczęcie prac budowlanych związanych z przebudową ul. Folwarcznej w Paczkowie.

► **Przebudowa drogi dojazdowej po północnej stronie drogi krajowej nr 92** – zadanie realizowane w latach 2014-2024, znajdujące się w WPF. W budżecie na 2023 rok zabezpieczono kwotę 100.000 zł na wykonanie projektów podziałów nieruchomości i końcowe rozliczenie za wielobranżową dokumentację techniczną.

► **Przebudowa i modernizacja ulic w Swarzędzu (Fiedlera, Przybylskiego, Nowy Świat, Zamkowa, Mickiewicza, Mylna, Bramkowa, Plac Powstańców Wielkopolskich, Krawiecka, Szewska, Kowalska, Ślusarska, Bednarska, Murarska, Ciesielska, Sukiennicza, Kuśnierska, Plóciennicza, Garbarska, Garncarska, Wyczółkowskiego, Chelmońskiego, Kossaka, Kopernika, Gołębia, Górków, Cybińska, Gwiazdzysta, Słowicza, Cechowa, Krótka, Księżycowa)** (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – 3.258.978,99 zł – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2015-2025. Zadanie znajduje się w WPF. W roku 2023 planuje się kwotę 12.800.000 zł. Środki finansowe zostaną przeznaczone na kontynuację i końcowe rozliczenie budowy ulic: Nowy Świat, Zamkowa, Mickiewicza, Mylna, Bramkowa, Plac Powstańców Wielkopolskich, Gołębia, Krótka w Swarzędzu. Rozpoczęcie prac związanych z opracowaniem dokumentacji technicznej na budowę drogi łączącej ul. Działkową z drogą krajową nr 92 w Swarzędzu.

► **Przebudowa i modernizacja ulic w Zalasewie i Garbach (rejon ulicy: Glebowej, Heweliusza, Irlandzkiej, Greckiej, Hebanowej, Botanicznej, Spacerowej, Polskiej, Mokrej, Poziomkowej, Rivolięgo, Agrestowej w Zalasewie i Oplotki w Garbach)** (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – 7.442.995 zł) – inwestycja wieloletnia, realizowana w latach 2015-2025. Zadanie znajduje się w WPF. Do budżetu na rok 2023 wprowadzono kwotę 1.000.000 zł z przeznaczeniem na kontynuację prac projektowych związanych z rozbudową ul. Rivolięgo i Heweliusza w Zalasewie, a także na rozpoczęcie przebudowy ul. Hebanowej i Botanicznej w Zalasewie.

► **Przebudowa i modernizacja ulic w Gruszczyń** (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 12.778.835,47 zł) – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2013-2023 zł, znajduje się w WPF. Planowane środki na rok 2023 wynoszą 7.725.702,88 zł. Środki finansowe zostaną

przeznaczone na kontynuację i końcowe rozliczenie rozbudowy ul. Katarzyńskiej (od ul. Swarzędzkiej do ul. Promyk) w Gruszczyń, na którą otrzymano dofinansowanie w ramach *Rządowego Funduszu Polski Ład: Program inwestycji strategicznych*.

► **Budowa tunelu pod torami kolejowymi łączącego ul. Tabaki z ul. Tysiąclecia w Swarzędzu** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2017-2025. Zadanie znajduje się w WPF. W 2023 roku zaplanowano kwotę 900.000 zł na kontynuację prac oraz rozliczenie za opracowanie dokumentacji wielobranżowej na budowę tunelu pod torami kolejowymi, łączącego ul. Tabaki z ul. Tysiąclecia w Swarzędzu.

► **Budowa chodników w Wierzoncie i Wierzenicy, Gmina Swarzędz** (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 2.000.000 zł) – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2022-2023. Zadanie znajduje się w WPF. W 2023 roku zaplanowano kwotę 2.425.000 zł na wykonanie robót budowlanych i końcowe rozliczenie zadania związanego z budową chodników w ul. Dębowej i Wierzenickiej w Wierzoncie oraz Działkowej w Wierzoncie.

► **Przebudowa i modernizacja ulic w Janikowie** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2015-2024, znajduje się w WPF. Zaplanowane w budżecie na 2023 środki w kwocie 45.000 zł zostaną przeznaczone na końcowe rozliczenie za opracowanie dokumentacji technicznej, związanej z przebudową ul. Balonowej i Ustronnej.

► **Przebudowa ulic w Jasinie i Łowęcinie** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2017-2025, znajduje się w WPF. Zaplanowane w budżecie na 2023 środki w kwocie 45.000 zł zostaną przeznaczone na końcowe rozliczenie za dokumentację techniczną, związaną z budową ul. Piasta w Jasinie.

► **BUDŻET OBYWATELSKI – Budowa chodnika w Wierzoncie przy ul. Gminnej 11 i 13 pt. Bezpieczny mieszkaniowiec osiedla** – zadanie wieloletnie realizowane w latach 2023-2024, znajduje się w WPF. Na rok 2023 zaplanowano kwotę 45.300 zł, z przeznaczeniem na opracowanie dokumentacji technicznej i rozpoczęcie realizacji zadania.

► **BUDŻET OBYWATELSKI – Projekt budowy drogi rowerowej i remontu chodnika wzdłuż trasy 92 na odcinku od ul. Kirkora do ul. Sośnickiej** – zadanie wieloletnie realizowane w latach 2023-2024, znajduje się w WPF. Na rok

2023 zaplanowano kwotę 100.000 zł, na opracowanie dokumentacji technicznej.

► **FUNDUSZ SOLECKI BOGUCIN – Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie sołectwa** – zadanie jednoroczne, realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Środki finansowe na rok 2023 na realizację zadania wynoszą 32.000 zł.

► **FUNDUSZ SOLECKI PACZKOWO – Wykonanie projektu ul. Rolnej** – zadanie jednoroczne, realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Środki finansowe w roku 2023 na realizację zadania wynoszą 20.000 zł.

► **FUNDUSZ SOLECKI RABOWICE – Budowa progów zwalniających w ul. Olszynowej i ul. Bukowej** – zadanie jednoroczne, realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Środki finansowe na rok 2023 na realizację zadania wynoszą 40.000 zł.

► **FUNDUSZ SOLECKI GARB Y I ZALASEWO – Ustawienie radarowego wyświetlacza prędkości na granicy Garbów i Zalasewa przy ul. Transportowej** – zadanie jednoroczne, realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Środki finansowe na rok 2023 na realizację zadania wynoszą 15.000 zł.

► **Budowa węzła przesiadkowego Swarzędz – Nowa Wieś w ramach projektu „Integracja węzłów na północnej obwodnicy towarowej M. Poznania z miejskim transportem zbiorowym – dokumentacja”** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2022-2023, znajduje się w WPF. W roku 2023 zaplanowano kwotę 159.900 zł, która zostanie przeznaczona na przygotowanie projektu węzła przesiadkowego przy ul. Szumana w Swarzędzu.

► **Regulacja stanu prawnego nieruchomości - Rynek 18** – zadanie jednoroczne. Na realizację zadania w budżecie na rok 2023 zaplanowano kwotę 52.000 zł.

► **Nabycie nieruchomości do zasobu gminnego** – zadanie jednoroczne. Na realizację zadania w budżecie na rok 2023 zaplanowano kwotę 370.000 zł. W ramach środków zaplanowano zakup działki stanowiącej istniejący układ komunikacyjny ul. Budowlanej w Paczkowie oraz działek stanowiących ul. Ostatnią w Wierzonce, a także działek położonych w Garbach.

► **Program działań usprawniających efektywność energetyczną komunalnych budynków mieszkalnych – II etap (Jessica)** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2021-2023, znajduje się w WPF. W roku 2023 przeznaczono

kwotę 420.000 zł na kontynuację prac polegających na modernizacji energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

► **Termomodernizacja budynków komunalnych na terenie śródmieścia Swarzędza** – zadanie realizowane w latach 2021-2023, znajdujące się w WPF. W roku 2023 przeznaczono kwotę 137.000 zł na niezbędne nakłady inwestycyjne, które nie będą mogły zostać sfinansowane w ramach projektów objętych dofinansowaniem zewnętrznym.

► **Adaptacja budynku przy ul. Wrzesińskiej 7 w Swarzędzu na potrzeby stworzenia przestrzeni terapeutycznej dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2021-2023, znajdujące się w WPF. Środki finansowe na rok 2023 na realizację zadania wynoszą 1.154.000,00 zł.

► **Zakup wyposażenia i sprzętu teleinformatycznego oraz licencji oprogramowania dla UMiG** – zadanie majątkowe jednoroczne. W budżecie na rok 2023 zabezpieczono kwotę w wysokości 140.000 zł na zakup sprzętu teleinformatycznego m.in. sprzętu do serwerowni, biblioteki taśmowej na potrzeby archiwizacji i zabezpieczenia danych.

► **Rozbudowa systemu informatycznego w ramach strategii informatyzacji Urzędu** – zadanie majątkowe jednoroczne. W budżecie na rok 2023 zabezpieczono kwotę 80.000 zł na modernizację systemu i aktualizacji oprogramowania CMS oraz serwerów WWW wraz z dostosowaniem do wymogów ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych.

► **Rozbudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku hotelowego przy ul. św. Marcina 1 na budynek administracji Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu i Zakładu Gospodarki Komunalnej w Swarzędzu** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2021-2023. Zadanie znajduje się w WPF, w roku 2023 zaplanowano kwotę 1.900.000 zł z przeznaczeniem na wyposażenie nowopowstałego obiektu użyteczności publicznej.

► **Zakup sprzętu pożarniczego i ratowniczego dla OSP w Swarzędzu i w Kobylnicy (§ 6060)** – zadanie majątkowe jednoroczne. W budżecie na rok 2023 zabezpieczono kwotę 15.000 zł na zakup specjalistycznego sprzętu ratowniczego.

► **Zakup sprzętu pożarniczego i ratowniczego dla OSP w Swarzędzu i w Kobylnicy (dotacja dla OSP) (§ 6230)** – zadanie jednoroczne. W budżecie na rok

2023 zaplanowano kwotę 15.000 zł na dofinansowanie zakupu sprzętu pożarniczego i ratowniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Swarzędzu i w Kobylnicy.

► **Zakup sprzętu i wyposażenia w ramach zarządzania kryzysowego** – zadanie jednoroczne. W budżecie na rok 2023 zabezpieczono na realizację zadania kwotę 20.000 zł.

► **Zakup sprzętu i licencji oprogramowania w ramach rozbudowy monitoringu miejskiego** – zadanie jednoroczne. W budżecie na rok 2023 zabezpieczono kwotę 60.000 zł na zakup sprzętu i oprogramowania niezbędnego do funkcjonowania systemu monitoringu miejskiego w rejonie boisk sportowych, skateparku i ścieżki pieszo-rowerowej.

► **Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Wierzonce** – zadanie znajdujące się w WPF, realizowane w latach 2018-2025. W budżecie na 2023 r. zaplanowano kwotę 500.000 zł na opracowanie dokumentacji polegającej na wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii dla zaprojektowanego budynku szkoły.

► **Modernizacja obiektów oświatowych na terenie miasta i gminy Swarzędz** – zadanie znajduje się w WPF, realizowane w latach 2021-2023. W budżecie na rok 2023 zabezpieczono kwotę 150.000 zł na wykonanie niezbędnych prac w obiektach oświatowych wg bieżących potrzeb.

► **Projekt „Dostępna szkoła w Gminie Swarzędz”** – zadanie znajduje się w WPF, realizowane w latach 2022-2023. Na realizację zadania w budżecie na rok 2023 zaplanowano kwotę 16.683,25 zł.

► **BUDŻET OBYWATELSKI – Projekt parkingu przy Szkole Podstawowej nr 2 w Swarzędzu** – zadanie wieloletnie realizowane w latach 2023-2024, znajduje się w WPF. Na rok 2023 zaplanowano kwotę 50.000 zł na opracowanie dokumentacji technicznej.

► **Doposażenie placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 1 w Zalasewie** – zadanie majątkowe jednoroczne. W budżecie na rok 2023 zabezpieczono kwotę 25.600 zł na realizację zadania.

► **Zakup wiaty śmietnikowej dla Szkoły Podstawowej nr 1 w Zalasewie** – zadanie majątkowe jednoroczne. W budżecie na rok 2023 zabezpieczono kwotę 26.229 zł na realizację zadania.

► **Przebudowa Przedszkola Nr 1 przy ul. Zamkowej 26 w Swarzędzu** – zadanie wieloletnie realizowane w latach 2023-2024, znajduje się w WPF. Na rok 2023 zaplanowano kwotę 200.000 zł na

wykonanie ekspertyzy technicznej obiektu oraz ogłoszenie przetargu na opracowanie dokumentacji technicznej.

► **Budowa integracyjnego ośrodka rehabilitacji i terapii dla dzieci niepełnosprawnych w Swarzędzu** (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 11.034.680,45 zł) – zadanie wieloletnie, znajduje się w WPF, realizowane w latach 2021-2023. Na realizację zadania w budżecie 2023 roku zaplanowano kwotę 11.284.680,45 zł na kontynuację i zakończenie budowy.

► **Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych** – zadanie wieloletnie, znajduje się w WPF, realizowane w latach 2022-2024. Na realizację zadania w budżecie 2023 roku zaplanowano kwotę 130.005 zł.

► **Poprawa dostępności architektonicznej i komunikacyjno-informacyjnej w budynku przy ul. Piaski 4 w Swarzędzu w ramach projektu „Swarzędz – Dostępny Samorząd”** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2022-2023, znajduje się w WPF. Na realizację zadania w budżecie na 2023 r. zaplanowano kwotę 525.712,85 zł.

► **Budowa strategicznej infrastruktury kanalizacyjnej na terenie Gmin Związku Międzygminnego „Puszcza Zielonka” – Polski Ład 2 i 3** – inwestycja wieloletnia obejmująca lata 2022-2023. Zadanie znajduje się w WPF. Do budżetu na rok 2023 wprowadzono kwotę 94.220 zł stanowiącą wkład własny w zakresie realizacji kanalizacji sanitarnych w ulicach: Sołeckiej w Jasinie, Królewskiej i Kancierskiej w Gortatowie oraz Falistej w Paczkowie.

► **Dotacje celowe na realizację inwestycji służących ochronie powietrza realizowanych na terenie Gminy Swarzędz** – zadanie majątkowe jednoroczne. Na przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza planuje się w 2023 roku kwotę 300.000 zł w formie dotacji celowych, na dofinansowanie osobom fizycznym kosztów wymiany źródeł ciepła i likwidację źródeł niskiej emisji, a zastąpienie ich rozwiązaniami proekologicznymi (Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska).

► **Budowa i modernizacja oświetlenia na terenie miasta i gminy Swarzędz** – inwestycja wieloletnia, realizowana w latach 2004-2023, znajduje się w WPF. W roku 2023 zabezpieczono kwotę 500.000 zł na budowę oświetlenia

w ul. Żniwnej, Gromadzkiej, Kmiecej, Włodarskiej i Wójtowskiej w Jasinie.

► **BUDŻET OBYWATELSKI – Budowa oświetlenia w ulicy Falistej w Paczkowie** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2023-2024, znajduje się w WPF. Na rok 2023 zaplanowano kwotę 100.000 zł realizację zadania na podstawie posiadanej dokumentacji.

► **Dotacja dla Rodzinnych Ogródków Działkowych** – zadanie jednoroczne, w formie dotacji celowej wprowadza się w budżecie na rok 2023 kwotę 100.000,00 zł dla Rodzinnych Ogródków Działkowych z terenu Gminy Swarzędz, na realizację zadań związanych z budową i modernizacją infrastruktury ogrodowej, celem poprawy warunków do korzystania z ROD przez działkowców.

► **FUNDUSZ SOLECKI GORTATOWO** – Zagospodarowanie terenu przy świetlicy – zadanie majątkowe jednoroczne, realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. W budżecie na rok 2023 zabezpieczono kwotę w wysokości 40.000 zł.

► **Budowa i rozbudowa świetlic wiejskich (Kruszewnia, Sokolniki Gwiazdowskie, Garby, Gruszczyn, Łowęciny, Kobylnica)** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2016-2024, znajduje się w WPF, na rok 2023 zaplanowano kwotę 400.000 zł na rozpoczęcie budowy świetlicy w Garbach.

► **Modernizacja świetlic wiejskich** – zadanie jednoroczne. W budżecie na rok 2023 zabezpieczono kwotę 50.000 zł na modernizację świetlicy w Wierzonce.

► **BUDŻET OBYWATELSKI – Utwardzenie parkingu przy świetlicy w Zalasewie** zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2023-2024, znajduje się w WPF. Na rok 2023 zaplanowano kwotę 100.000 zł.

► **Adaptacja pomieszczeń w byłej Szkole Podstawowej w Zalasewie na filię Biblioteki Publicznej** – zadanie wieloletnie, realizowane w latach 2020-2023, znajduje się w WPF. W 2023 roku zaplanowano kwotę 50.000 zł na przygotowanie projektu wnętrza.

► **Modernizacja kompleksu sportowego i obiektów gminnych** – zadanie wieloletnie realizowane w latach 2012-2025, znajduje się w WPF. Na rok 2023 zaplanowano 1.913.000 zł na budowę parkingu przy budynku Hali Unii przy ul. Strzeleckiej w Swarzędzu.

► **BUDŻET OBYWATELSKI – Strefa relaksu dla naszych seniorów czyli tor do gry w bule, stoliki szachowe**

i stoliki do gry w chińczyka – zadanie wieloletnie realizowane w latach 2023-2024, znajduje się w WPF. Na rok 2023 zaplanowano 50.000 zł na urządzenie strefy relaksu na os. Czwartaków w Swarzędzu.

► **BUDŻET OBYWATELSKI – Budowa boiska wielofunkcyjnego w Rabowicach** zadanie wieloletnie realizowane w latach 2023-2024, znajduje się w WPF. Na rok 2023 zaplanowano 1.000.000 zł na opracowanie dokumentacji oraz przystąpienie do realizacji zadania.

► **FUNDUSZ SOLECKI KARŁOWICE** – Ogrodzenie terenu boiska sportowego w Karłowicach – zadanie jednoroczne, realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Na rok 2023 zaplanowano kwotę 22.000 zł.

► **FUNDUSZ SOLECKI SOKOLNIKI GWIAZDOWSKIE** – Wykonanie pokrycia dachowego altany na terenie rekreacyjnym – zadanie jednoroczne, realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Na rok 2023 zaplanowano 18.424,94 zł.

► **FUNDUSZ SOLECKI WIERZENICA** – Doposażenie terenu rekreacyjnego – zadanie jednoroczne, realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Na rok 2023 zaplanowano 16.000 zł.

► **FUNDUSZ SOLECKI ŁOWĘCIN** – Doposażenie terenu rekreacyjnego – zadanie jednoroczne, realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Na rok 2023 zaplanowano 14.500 zł.

► **FUNDUSZ SOLECKI GRUSZCZYN** – Doposażenie placu zabaw przy ul. Różyckiego w Gruszczynie – zadanie jednoroczne, realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego. Na rok 2023 zaplanowano 33.500 zł.

► **Budowa placów zabaw i miejsc rekreacji dla dzieci i młodzieży wraz z wyposażeniem** – zadanie jednoroczne, na rok 2023 zaplanowano kwotę 150.000 zł z przeznaczeniem na modernizację terenów rekreacyjnych w sołectwach oraz w mieście Swarzędzu.

► **Budowa kontenerów socjalnych przy boisku w Zalasewie** – zadanie jednoroczne, na rok 2023 zaplanowano kwotę 200.000 zł na realizację zadania.

► **Dostawa i montaż generatorów ozonu w budynku Pływalni „Wodny Raj”** – zadanie jednoroczne, na realizację zadania w roku 2023 zaplanowano kwotę 500.000 zł.

► **Zakup tablicy wyników na halę sportową Swarzędzkiego Centrum Sportu i Rekreacji** – zadanie jednoroczne, na rok 2023 zaplanowano kwotę 35.000 zł na realizację zadania.

Z prac Rady Miejskiej

20 grudnia 2022 roku odbyła się LXIV Sesja Rady Miejskiej w Swarzędzu. W obradach, które prowadziła Przewodnicząca Rady Miejskiej w Swarzędzu – Barbara Czachura, uczestniczyło 21 radnych.

Podczas obrad sesji podjęto:

► Uchwałę nr LXIV/656/2022 w sprawie zaciągnięcia w 2023 roku pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego działającym poprzez pośrednika finansowego, z przeznaczeniem na adaptację budynku przy ul. Wrzesińskiej 7 w Swarzędzu na potrzeby stworzenia przestrzeni terapeutycznej dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu.

► Uchwałę nr LXIV/657/2022 w sprawie ustalenia wykazu niezrealizowanych wydatków zamieszczonych w budżecie miasta i gminy Swarzędz na rok 2022, które nie wygasają z upływem roku budżetowego.

► Uchwałę nr LXIV/658/2022 w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta i Gminy Swarzędz na rok 2022.

► Uchwałę nr LXIV/659/2022 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy

Fot. Maciej Wołński

Finansowej Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2022-2043.

► Uchwałę nr LXIV/660/2022 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2023-2043.

► Uchwałę nr LXIV/661/2022 w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Swarzędz na rok 2023.

► Uchwałę nr LXIV/662/2022 w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Swarzędz na lata 2023-2025.

► Uchwałę nr LXIV/663/2022 w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej w miejscowości Jasin.

► Uchwałę nr LXIV/664/2022 w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Swarzędz.

► Uchwałę nr LXIV/665/2022 w sprawie szczegółowego sposobu i za-

kresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

► Uchwałę nr LXIV/666/2022 w sprawie zmiany uchwały nr XXXVIII/429/2021 z dnia 22 czerwca 2021 r. Rady Miejskiej w Swarzędzu dotyczącej wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności zmienionej uchwałą nr XLV/497/2021 z dnia 30 listopada 2021 r.

► Uchwałę nr LXIV/667/2022 w sprawie zmiany uchwały nr XXXVIII/431/2021 z dnia 22 czerwca 2021 r. dotyczącej zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny

W dniu 20 grudnia 2022 roku odbyła się LXIV sesja Rady Miejskiej w Swarzędzu. W posiedzeniu wzięło udział 21 radnych.

Rada Miejska w Swarzędzu podjęła uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2043 oraz najważniejszą uchwałę na kolejny rok, dotyczącą przyjęcia budżetu Miasta i Gminy Swarzędz na rok 2023.

Plan dochodów i wydatków uchwalony w formie uchwały budżetowej stanowi podstawę gospodarki finansowej naszej Gminy. Przedstawiony przez Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz projekt uchwały budżetowej na 2023 rok został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu oraz przez wszystkie stałe komisje Rady Miejskiej w Swarzędzu.

Radni rozpatrywali również bieżące projekty uchwał min. w sprawie:

- » przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Swarzędz na lata 2023-2025.
- » przyjęcia Regulaminu utrzymania

czystości i porządku na terenie Gminy Swarzędz.

» szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

» zmiany uchwały nr XXXVIII/429/2021 z dnia 22 czerwca 2021 r. Rady Miejskiej w Swarzędzu dotyczącej wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności zmienionej uchwałą nr XLV/497/2021 z dnia 30 listopada 2021 r.

» zmiany uchwały nr XXXVIII/431/2021 z dnia 22 czerwca 2021 r. dotyczącej zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5

grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

» zmiany uchwały nr XXXVIII/433/2021 z dnia 22 czerwca 2021 r. Rady Miejskiej w Swarzędzu dotyczącej określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej zmienionej uchwałą nr XLV/498/2021 z dnia 30 listopada 2021 r.

Na zakończenie sesji zostały złożone najlepsze życzenia Bożonarodzeniowe oraz Noworoczne dla radnych, sołtysów, pracowników Urzędu oraz wszystkich Mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz. W składanych życzeniach podkreślono, aby Święta każdy z nas spędził w gronie najbliższych, w zdrowiu i spokoju, a Nowy 2023 Rok przyniósł nam poczucie bezpieczeństwa oraz wzbudził nadzieję na pozytywne zmiany.

**Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Swarzędzu
Barbara Czachura**

wielodzielne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

► Uchwałę nr LXIV/668/2022 w sprawie zmiany uchwały nr XXXVIII/433/2021 z dnia 22 czerwca 2021 r. Rady Miejskiej w Swarzędzu dotyczącej określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospoda-

rowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej zmienionej uchwałą nr XLV/498/2021 z dnia 30 listopada 2021 r.

► Uchwałę nr LXIV/669/2022 w sprawie przedłużenia terminu rozpatrzenia skar-

gi na Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz.

Hanna Meleń
BRM Swarzędz

Od redakcji: Pełne teksty wszystkich uchwał dostępne są w Biurze Rady Miejskiej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej: <http://bip.swarzedz.eu/>

Świąteczna pomoc radnych Rady Miejskiej

Radni Rady Miejskiej w Swarzędzu kultywując coroczną już tradycję, również w minionym roku przygotowali świąteczną paczkę dla jednej z potrzebujących rodzin z terenu naszej gminy, którą wskazał radnym Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu. Zbiórkę wsparła firma PIÓREX, która przekazała komplety kołder i poduszek dla najmłodszych członków rodziny.

/brm/

■ Fot. Maciej Woliński

Weekend cudów „Szlachetnej Paczki”

Kolejny raz mieliśmy szansę sprawić, by czyjeś Święta były choć trochę radośniejsze. Pracownicy Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu po raz kolejny aktywnie włączyli się w piękną zbiórkę „Szlachetnej Paczki”. Akcja jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych programów

społecznych w Polsce. Nasze upominki trafiły do 6-osobowej rodziny zamieszkującej naszą gminę. Zgodnie z opisem sytuacji przygotowaliśmy paczki, w których znalazły się produkty wymienione na liście najpilniejszych potrzeb, wskazanych przez rodzinę.

– Wierzymy, że nasze prezenty przyniosą nadzieję i sprawią radość naszym mieszkańcom na nadchodzące Święta – mówił Marian Szkudlarek – Burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz.

Serdecznie pozdrawiamy wszystkich Darczyńców, a Wolontariuszom życzymy miłych spotkań z Rodzinami Szlachetnej Paczki.

Bo... dobro to dzielenie się z drugim człowiekiem!

/wpr/

**Niedziela,
29 stycznia 2023**

31. FINAŁ WOŚP

31. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy odbędzie się już 29 stycznia 2023 roku pod hasłem:

Chcemy wygrać z sepsą! Gramy dla wszystkich – małych i dużych!

Podobnie jak w latach ubiegłych, Swarzędzki Sztab WOŚP został zarejestrowany przy Ośrodku Kultury, a finał odbędzie się w Hali Sportowej Swarzędzkiego Centrum Sportu i Rekreacji.

Sygnal do rozpoczęcia finałowego grania, jak co roku, da Swarzędzka Orkiestra Dęta. Przez cały dzień trwania imprezy nie zabraknie koncertów, wspólnej, orzeźwiającej kąpieli swarzędzkich morsów, a także loterii fantowej i licytacji – przede

wszystkim **Złotego Serduszka**. Jesteśmy dumni z faktu uzyskania serduszka, ponieważ Fundacja WOŚP oddała tylko 15 sztuk dla wszystkich Sztabów w całym kraju, które biorą udział w 31. Finale. Po raz 8 wystartuje Swarzędzki Bieg WOŚP, a po raz pierwszy odbędzie się turniej piłki nożnej dla najmłodszych adeptów.

Liczymy na przychylność swarzędzkich przedsiębiorców, którzy co roku

wspomagają nas w przygotowaniu licytacji oraz loterii, a także na hojność mieszkańców gminy.

W zeszłym roku zawiesiliśmy poręczkę bardzo wysoko, ustanawiając rekordową kwotę 390.892,62 zł. Mamy nadzieję, że dzięki wsparciu mieszkańców naszej gminy, uda się ten wynik poprawić i ustanowić kolejny swarzędzki rekord. **/ok/**

„Piosenki Pachnące Świętami”...

...zabrzmiały w sobotę 17 grudnia br. w Swarzędzkiej Sali Koncertowej w Za-

lasewie, gdzie odbył się koncert Sekcji Wokalnej Ośrodka Kultury w Swarzędz-

ku pod kierownictwem pani Katarzyny Stramowskiej. Najmłodszy i nieco starsi uczestnicy sekcji zaprezentowali przed przybyłą publicznością świąteczne piosenki, kolędy i pastoralki. Klimat koncertu, a przede wszystkim atmosfera sprawiły, że dzieci na scenie czuły się swobodnie jak podczas rodzinnych świąt, mimo że dla wielu z nich występ był debiutem. W koncercie udział wzięły również inne sekcje działające przy Ośrodku Kultury – uczestnicy Sekcji Fotograficznej wykonali zdjęcia podczas koncertu, a Sekcja Plastyczna wykonała przepiękną dekorację. Koncert przybliżył wszystkich do czasu oczekiwania na nadchodzące święta, a młodzi wykonawcy w podziękowaniu za wprowadzenie w ten magiczny czas otrzymali drobne słodkie upominki. Zgromadzona publiczność gromkimi brawami nagrodziła młodych wokalistów. **/ok/**

Spotkanie z Kirgizją

Biblioteka Publiczna w Swarzędzu zaprasza na spotkanie z podróżnikami: Katarzyną Machowiak i Jarkiem Kowalskim, którzy opowiedzą o swojej wyprawie do Kirgistanu. Fotografie oddające klimat i nastrój tego egzotycznego kraju na pewno zainteresują nie tylko potencjalnych turystów. Zapraszamy na os. Czwartaków 1 (wejście od parkingu) 24 stycznia o godz. 18.00. Wstęp wolny. **/ok/**

Ferie zimowe w STOLARNI – Pracowni Działań Twórczych

Serdecznie zapraszamy dzieci i młodzież w wieku od 5 do 17 roku życia, do twórczej zabawy w STOLARNI – Pracowni Działań Twórczych przy ul. Rynek 21 w Swarzędzu.

„To, że magia zaginęła w naszym świecie, nie oznacza, że nie jest obecna wśród nas!” Jak co roku zapraszamy na „Zimowe Poranki ze Sztuką”, a wszystko w twórczej atmosferze. Będziemy poznawać techniki plastyczne, ceramiczne, graficzne oraz gry z całego świata. Czekamy na tych, którzy w działaniach twórczych widzą piękno i super zabawę. Do dyspozycji dzieci zapewniamy bogate zaplecze artystyczne, salę do zabaw, pracownię plastyczną, pracownię ceramiczną wyposażoną w profesjonalne materiały oraz niezbędny sprzęt, w tym piec do wypału ceramiki.

Zajęcia przygotowane są zarówno dla najmłodszych dzieci jak i tych starszych; początkujących, które nie miały styczności z działaniami plastycznymi wcześniej, jak

również dla pasjonatów, którzy na pewno znajdą coś dla siebie.

W oparciu o dotychczasowe doświadczenia oraz dbałość i komfort Państwa dzieci przygotowaliśmy program warsztatów dostosowany do wieku, ich możliwości oraz potrzeb.

Prowadzimy dyżury w godzinach poprzedzających zajęcia przed 8.00 oraz po godz. 16.00.

» I Turnus: 30 stycznia – 3 lutego 2023 r.

» II Turnus: 6 lutego – 10 lutego 2023 r.

Opcje:

I OPCJA: od 8.00 do 16.00 (możliwość pozostawienia dziecka od 7.30 do 16.30) – cena 780 zł

(dzieci mają zapewnione śniadanie, obiad, podwieczorek i owoce)

II OPCJA: 12.00-16.00 – cena 580 zł

(dzieci mają zapewnione obiad, podwieczorek i owoce)

WARSZTATY:

» „Gliniankowe spotkania” – 8.00-9.30 lub 14.30-16.00 – zajęcia ceramiczne. Cena 65 zł / 5 wejść 300 zł

» „Rysowanki, malowanki” – 10.00-11.30 – zajęcia plastyczne. Cena 60 zł / 5 wejść 275 zł

» „Podróże po smakach” – 11.30-13.00 – zajęcia kulinarne. Cena 75 zł / 5 wejść 350 zł

Zapisy i zgłoszenia w biurze OSK, przy ul. RYNEK 21 w Swarzędzu.

ceramikawanat@poczta.onet.pl

Kontakt telefoniczny: 501 428 903

/ew/

18 marca w Zalasewie! Sebastian Riedel & Cree

Ośrodek Kultury w Swarzędzu zaprasza na koncert Sebastian Riedel & Cree, który odbędzie się **18 marca 2023 o godz. 19:00** w Zalasewie w Swarzędzkiej Sali Koncertowej, ul. Jana Heweliusza 26.

Zespół Cree został założony w 1993 roku w Tychach przez

Sebastiana Riedla i Sylwestra Kramka. Nazwę pomógł wymyślić ojciec Sebastiana, Rysiek Riedel, który zawsze fascynował się życiem i historią Indian. Sam także wspominał, że chciałby mieć zespół o takiej nazwie. Syn spełnił marzenie ojca i tak powstał zespół Cree. Mottem zespołu i jego myślą przewodnią są słowa często używane przez Sebastiana Riedla: „Żeby żyć trzeba grać, żeby grać trzeba żyć”.

Bilety dostępne w cenie 80 zł na www.kupbilecik.pl /ok/

Przedstawienie „Miłosna Pułapka”

Ośrodek Kultury zaprasza do Swarzędzkiej Sali Koncertowej w Zalasewie w dniu 11 lutego 2023 o godz. 18.00 na przedstawienie teatralne „Miłosna Pułapka”.

Znakomita komedia romantyczna, która w zaskakujący sposób pokazuje relacje międzyludzkie, a przede wszystkim odwieczną walkę między kobietą i mężczyzną. Stawką jest prawdziwa miłość. Kim byśmy byli, gdyby nie ona? Tak jak w życiu, podobnie między głównymi bohaterami relacje ewoluują, wywołując

coraz silniejsze emocje. Czy pokonają strach przed bliskością? Czy zdadzą się na instynkt? Czy zrozumieją, czego chcą od życia i co są gotowi poświęcić, żeby dostać to, czego pragną? A Ty, co byś zrobił, gdyby dzisiaj na Twojej drodze stała prawdziwa miłość? Jaka by była Twoja odpowiedź? /ok/

Więcej miejsca w bibliotece

7 grudnia odbyło się uroczyste otwarcie nowej części Biblioteki Publicznej na os. Czwartaków 1, przestrzeni w zamysle przeznaczonej na spotkania: treningi pamięci, warsztaty rękodzieła, gry, spotkania autorskie, grupy zabawowe, lekcje biblioteczne. Otwarcie uświetniło spotkanie z podróżnikiem Danielem Kocujem, który na rowerze odbył podróż przez Australię, Indonezję, Malezję, Tajlandię, Birmę i Indie. W niezwykle ciekawym spotkaniu licznie wzięli udział zaproszeni goście, pracownicy, czytelnicy i sympatycy biblioteki. /bibli/

Pamiętamy o Powstańcach

Z okazji 104. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego, w Narodowym Dniu Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego, w Swarzędzu odbyły się uroczystości upamiętniające to doniosłe wydarzenie i jego bohaterskich uczestników.

Na swarzędzkim Rynku w południe 27 grudnia zebrali się przedstawiciele władz naszej gminy, były poczty sztandarowe, harcerze, delegacje organizacji społecznych i samorządowych oraz mieszkańcy miasta, pamiętający o naszej historii. Podczas uroczystego apelu złożono kwiaty pod tablicą poświęconą swarzędzianom biorącym udział w powstaniu. Burmistrz

Swarzędza Marian Szkudlarek w krótkim przemówieniu podziękował obecnym za udział w uroczystości. Natomiast Przewodniczący Swarzędzkiego Koła Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 - Arkadiusz Małyszka przypomniał jak ważne znaczenie dla dalszych losów naszej ojczyzny miało Powstanie Wielkopolskie. Następnie przedstawiciele władz samorządowych udali się na swarzędzkie cmentarze, aby zapalić okolicznościowe znicze iłożyć wiązanki kwiatów pod tablicami upamiętniającymi swarzędzian – uczestników Powstania Wielkopolskiego.

/wpr/

Fot. I. Paprzycka

I.J. Paderewski w Swarzędzu

26 grudnia tradycyjnie już na swarzędzkim dworcu PKP w imieniu mieszkańców burmistrz Marian Szkudlarek przywitał gościa specjalnego I.J. Paderewskiego, który przybył do naszego miasta wraz z małżon-

ką. Szczególną atmosferę powstańczych dni przypominała wszystkim zgromadzonym Swarzędzka Orkiestra Dęta oraz Chór AKORD.

/wpr/

Fot. L. Łuczak

Międzypokoleniowa integracja u seniorów

Seniorzy skupieni w placówkach dziennego pobytu, czyli w Dziennym Domu „Senior-WIGOR” oraz Dziennym Domu Pomocy przy ul. Sienkiewicza w Swarzędzu, w okresie przedświątecznym otrzymali wiele ciepła i uwagi od swarzędzkiej młodzieży i dzieci.

Już listopadzie z okazji Dnia Seniora przedszkolaki z sąsiedzkiego Przedszkola „Kolorowe Motylki” odwiedziły Uczestników z życzeniami i zaproszeniem na Jasełka.

W grudniu od dzieci ze świetlicy w Szkole Podstawowej nr 2 w Zalasewie otrzymaliśmy świąteczne kartki prze-

kazane przez Panią Joannę Napierała. Z aktywnego Zalasewa otrzymaliśmy także upominki, które przygotowała młodzież ze szkolnego wolontariatu z panią Romaną Grys-Matecką. Seniorów z obu placówek odwiedziła grupa ósmoklasistów ze Szkoły Podstawowej z Kobylnicy. Śpiewając kolędy poruszyli serca wszystkich obecnych.

W śnieżny, grudniowy dzień w Centrum Aktywności Seniora przy ul. Piaski młodzież z II Liceum Ogólnokształcącego z panią Agnieszką Mostoway wraz z seniorami stworzyli kartki na wspólnych warsztatach. W ramach wielopokoleniowych zajęć powstały witraże i piękne, zielone

stroiki. Wolontariusz Romain przybliżył w prezentacji świąteczne zwyczaje i tradycyjne potrawy z Francji.

Dzięki 9. Swarzędzkiej Środowiskowej Drużynie Harcerskiej „Dąbrowa” w placówkach przy Sienkiewicza zapachniało Świątami. Harcerze i Uczestnicy Dziennego Domu Pomocy z własnoręcznie wyrobionego ciasta z inwencją wypieкали pierniczki.

Przekazujemy najserdeczniejsze podziękowania od Uczestników z Dziennego Domu „Senior-WIGOR”, Dziennego Domu Pomocy, za odwiedziny z radosną kolędą oraz za pamięć, kartki, życzenia świąteczne, prezenty i piękne stroiki. Były to wzruszające chwile dla wszystkich. Zapraszamy do kolejnych odwiedzin. Już niedługo Dzień Babci i Dziadka :)

Na Nowy 2023 Rok życzymy uczniom i nauczycielom oraz wolontariatowi szkolnemu dobrych pomysłów i wiele radości z owocnego zaangażowania w niezapomniane międzypokoleniowe spotkania.

Pracownicy Dziennego Domu „Senior-WIGOR”, Dziennego Pomocy, Centrum Aktywności Seniora w Swarzędzu

Wigilia dla osób starszych i samotnych

23 grudnia na zaproszenie Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz starsi, samotni mieszkańcy gminy zasiedli razem do uroczystej Wigilii, przygotowanej dla nich w swarzędz-

kim Eurohotelu. W spotkaniu wzięli również udział przedstawiciele władz gminy, dyrekcji Ośrodka Pomocy Społecznej oraz duchowieństwa. Przed biesiadą przy suto zastawionym stole składano sobie

życzenia i dzielono opłatkiem, przeżywano wzruszające chwile, pełne ciepła i wzajemnej życzliwości.

Jak na wigilijne spotkanie przystało, były kolędy i pastoralki oraz, oczywiście, upominki.

/wpr/

Owocna zbiórka żywności

W dniach 16-18 grudnia 2022 roku, w supermarkecie spożywczym Intermarkie w Swarzędzu, odbyła się zbiórka produktów żywnościowych dla klientów Ośrodka Pomocy

Społecznej w Swarzędzu. Dzięki hojności Państwa zebraliśmy około 270 kg artykułów żywnościowych (cukier, mąka, ryż, kasza, kawa, herbata, słodycze) oraz 30 litrów oleju spożywczego.

Bardzo dziękujemy za każdy dar. Dla osób w potrzebie z terenu Miasta i Gminy Swarzędz jest to nieoceniona pomoc. Po raz kolejny podzieliliście się tym, co

najcenniejsze – sercem dla drugiego człowieka.

Dziękujemy też uczennicom i uczniom ze Szkół Podstawowych nr 4 i 5 ze Swarzędza, za liczny odzew i wsparcie w przeprowadzeniu zbiórki. Jesteście nadzieją na to, że nie zabraknie osób chętnych do niesienia wsparcia innym.

Karolina Olkiewicz-Różalska

Ponownie otwarci na innych

Kolejny rok za nami. Rok, który obfitował w wiele ludzkich tragedii, obaw o dziś i jutro, w wiele różnych emocji, ale też pozytywnych i wielkich działań na rzecz drugiego człowieka. Tym bardziej cieszymy się tym, że w okresie tak intensywnych działań pomocowych na rzecz naszych Sąsiadów znaleźliście Państwo miejsce i możliwości na sprawienie radości osobom potrzebującym w okresie Świąt Bożego Narodzenia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu pragnie ponownie podziękować wszystkim z Państwa, którzy włączyli się w niesienie pomocy. Niektórzy z Państwa są z nami i wspierają naszych mieszkańców już kolejny raz, za co z całego serca dziękujemy.

Wyrazy wdzięczności kierujemy do Stowarzyszenia BZYK RAIDER ze Swarzędza oraz zespołu pracowników Firmy EKOLOG z Poznania, którzy stworzyli piękne podarunki dla rodzin z dziećmi.

Dziękujemy również Hotelowi Hampton by Hilton z siedzibą w Swarzędzu oraz uczniom i nauczycielom ze Szkoły

Podstawowej nr 2 w Swarzędzu, którzy wsparli osoby potrzebujące.

Dzielenie się tym, co mamy, poświęcanie innym swojego czasu, wspieranie potrzebujących wzbogaca nie tylko obdarowanych, ale również uszlachetnia serca obdarowujących. DZIĘKUJEMY.

Karolina Olkiewicz-Różalska

Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu

ul. Poznańska 25, 62-020 Swarzędz
tel. 61 651 26 50, 51, 52, 53 fax. 61 651 26 54
ops@swarzedz.pl www.opsswarzedz.pl

Spotkania z Ekodozorcą

14 grudnia na parkingu przy bazarze, na parkingu przy blokach komunalnych w Jasinie, na dziedzińcu Szkoły Podstawowej nr 5 w Swarzędzu oraz na parkingu przy Szkole Podstawowej nr 1 w Zalasewie odbyły się pokazy, podczas których licznie zgromadzeni uczniowie oraz mieszkańcy gminy mogli dowiedzieć się, jak prawidłowo segregować odpady. Specjalnie zaproszony na tę okazję Ekodozorca wyjaśniał, jakie odpady powinny trafiać do właściwego kosza. Podczas prezentacji mogliśmy przekonać się, jak wiele odpadów nadających się do powtórnego przetwo-

żenia trafia niesłusznie do pojemnika na odpady zmieszane.

W spotkaniach udział wzięli II zastępca burmistrza Tomasz Zwoliński z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu.

Za zorganizowanie tej pożytecznej lekcji dziękujemy Wrocławskiemu Przedsiębiorstwu Oczyszczania ALBA S.A., które jest odpowiedzialne za odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy Swarzędz.

/ab/

Podziękowanie

Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu pragnie złożyć podziękowania dla członka Cechu Stolarzy Swarzędzkich – Pana Wiktora Nowackiego – za dokonanie w czynie społecznym naprawy zdewastowanego karmnika dla ptaków, znajdującego się na Placu Niezłomnych w Swarzędzu.

Na terenie naszego miasta dochodzi niestety do wielu aktów wandalizmu, w związku z czym prosimy wszystkich mieszkańców o reagowanie na chuligańskie zachowania, pokłosiem których są dewastacje małej architektury znajdującej się w przestrzeni publicznej, i zgłaszanie tego typu incydentów bezpośrednio do

Straży Miejskiej w Swarzędzu lub na Komisariat Policji w Swarzędzu.

/umig/

Wiatra zniszczona przez wandalów

Wiatra przystankowa na Placu Niezłomnych w Swarzędzu wymaga kosztownej naprawy. W nocy z 23 na 24 grudnia zniszczyli ją wandalowie, wybijając szyby, osłaniające przed wiatrem i deszczem. Policja ustala sprawców.

Szanowni Państwo! To kolejny w ostatnim czasie akt wandalizmu. Apelujemy, aby w przypadku zauważenia osób dewastujących place zabaw, małą architekturę, zieleni itd. niezwłocznie zgłaszały Państwo tego typu sytuacje do Straży Miejskiej (61 65-10-986), na Policję (61 84 148 00) lub do Wydziału Infrastruktury Drogowej (61-651-24-10).

Nie bójmy się reagować!

/umig/

Zmiana programu priorytetowego „Czyste Powietrze”

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił, że od 3 stycznia 2023 r. wchodzi w życie zmiana programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. Szczegółowe informacje znajdują Państwo tutaj: <https://www.wfosgw.poznan.pl/aktualnosci-z-funduszu/4488/>

/wos/

Dofinansowanie zmiany systemu ogrzewania

Szarostwo Powiatowe w Poznaniu informuje, że od dnia 2 stycznia do 31 sierpnia będzie trwał nabór wniosków na dofinansowanie zmiany systemu ogrzewania na podstawie nowej Uchwały Rady Powiatu.

Wszelkie informacje dostępne są na stronie: <https://www.bip.powiat.poznan.pl/4110,likwidacja-zrodel-niskiej-emisji>

/wos/

Nowelizacja aktów prawa miejscowego w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy Swarzędz

W odpowiedzi na liczne sygnały ze strony mieszkańców związane z gospodarką odpadami na terenie naszej Gminy, w dniach od 12 do 28 października 2022 r. miały miejsce konsultacje społeczne dotyczące uchwał Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 30 listopada 2021 r., tj. uchwały nr XLV/495/2021 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Swarzędz oraz uchwały nr XLV/496/2021 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi (dalej jako akty prawa miejscowego).

W ramach przekazanych uwag najczęściej poruszane kwestie związane były z zapisami obejmującymi konieczność przekazania zgłoszenia chęci skorzystania z odbioru odpadów wystawkowych przez właścicieli nieruchomości jednorodzinnych w terminie 14 dni przed planowaną datą odbioru. Dodatkowo mieszkańcy zabudowy jednorodzinnej wnioskowali o zwiększenie częstotliwości odbioru frakcji papieru oraz metali i tworzyw sztucznych oraz o umożliwienie gromadzenia odpadów zbieranych w sposób selektywny tj. papier, metali i tworzyw sztucznych oraz szkła w systemie pojemnikowym, z uwzględnieniem, że do obowiązków

właściciela nieruchomości będzie należało wyposażenie nieruchomości w odpowiednie pojemniki do deponowania ww. frakcji.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych wraz z propozycją zmian zapisów aktów prawa miejscowego stanowiły przedmiot szerokiej dyskusji na listopadowych posiedzeniach Komisji Rady Miejskiej w Swarzędzu. W konsekwencji czego podjęto decyzję o dokonaniu szeregu zmian (w tym porządkujących). W przypadku ww. najczęściej poruszanych przez mieszkańców zagadnień zmianie ulegną zapisy związane z koniecznością przekazania zgłoszenia chęci oddania odpadów wystawkowych w terminie 14 dni poprzedzających ich odbiór, poprzez eliminację przedmiotowego obowiązku zgłoszenia. Ponadto zmiana będzie dotyczyła systemu gromadzenia odpadów selektywnie zbieranych (papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło) na **terenie nieruchomości jednorodzinnych** – zostanie dopuszczony system mieszany – workowo / pojemnikowy, z zastrzeżeniem, że właściciel nieruchomości samodzielnie wyposaża nieruchomość w pojemniki oraz ma obowiązek poinformowania o tym fakcie gminę, w przeciwnym wypadku nieruchomość będzie objęta w dalszej części tylko systemem workowym. Podjęta została również decyzja o zwiększeniu częstotliwości odbioru odpadów frakcji papieru oraz metali i tworzyw sztucznych z nieruchomości jednorodzinnych, wracając tym samym do odbioru raz na dwa tygodnie.

Ważnym jest, że nowelizacja aktów prawa miejscowego zawierająca komplet powyższych zmian **będzie obowiązywała od lipca 2023 roku.** /ns/

UWAGA!

Przypominamy mieszkańcom posiadającym na nieruchomości zbiornik bezodpływowy lub przydomową oczyszczalnię ścieków, że zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie oraz regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Swarzędz mają Państwo obowiązek posiadania: umowy z firmą asenizacyjną posiadającą zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz dowodów uiszczenia opłat za wywóz nieczystości ciekłych lub osadów (tj. rachunki, faktury vat, które zawierają informacje takie jak: dane przedsiębiorstwa, dane właściciela nieruchomości oraz informacje o ilości odebranych nieczystości ciekłych). Za brak wyżej wymienionych dokumentów może zostać nałożony mandat karny.

Pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu we współpracy ze Strażą Miejską w Swarzędzu będą prowadzili wzmożone kontrole. /wos/

Świąteczne prezenty dotarły do Skałowa

Zapraszamy do adopcji psów i kotów ze schroniska. Szczegółowe informacje:
<https://schronisko-skalowo.pl> oraz <https://www.facebook.com/schronskaowo>

22 grudnia zakończyła się gminna zbiórka na rzecz bezdomnych zwierząt w Skałowie. Dzień później Grzegorz Taterka – I zastępca burmistrza wraz z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Swarzędz przekazał zgromadzone dary dyrektorowi schroniska p. Pawłowi Kubiakowi.

Dzięki ogromnej hojności naszych mieszkańców do schroniska trafiła spora ilość dobrej jakości karmy suchej i mokrej dla psów i kotów, smaczki, podkłady higieniczne, ręczniki, pościelenie i koce, różnorodne zabawki, maty do lizania, miski, legowisko i ubranka.

W imieniu podopiecznych schroniska wszystkim serdecznie dziękujemy.

/-/

Współczesny widok dworu,
2022 r. (fot. Teresa Kobza).

Swarzędzki alfabet historyczny Antoniego Kobzy

Siedziby właścicieli ziemskich na ziemi swarzędzkiej oraz właściciele dworów i folwarków w okolicy Swarzędza

Kruszewnia

Właściciele

Kruszewnia - wieś położona w południowo-wschodniej części gminy Swarzędz. Założona w XVII lub XVIII wieku, na zachód od opustoszałej i wsi Sułowo. Nie znamy jednak założyciela wsi - może był to jeden z Koźmińskich. Pierwotnie był to jedynie folwark z dwójkami lub czworakami dla pracowników rolnych. Później, jako samodzielny majątek zyskał prestiżowy status dóbr rycerskich, a na mapach opisywany był jako „Kruszewnia Vw” (Vorwerk) czyli Kruszewnia folwark. W odrodzonej Polsce, w 1921 r. ustalono nazwę na „Kruszewnia (dom.)” tj. dominium, czyli obszar dworski, który stanowił odrębną jednostkę administracyjno-terytorialną.

Pierwszym znanym właścicielem Kruszewni był Jan Klug, który posiadał cały klucz dóbr swarzędzkich. Po jego bankructwie Kruszewnię, razem z resztą klucza, zakupił na subhastacji szambelan Aleksander Bojanowski. Jego majątek również ok. 1805 r. uległ subhastacji i prawdopodobnie wówczas, Kruszewnia znalazła się w zarządzie „ekonomii poznańskiej”.

Potem następuje okres czasu, w którym niezbyt dokładnie można określić losy majątku, ponieważ do dyspozycji są tylko oderwane szczątkowe, informacje.

Tak więc, w 1805 r. jako possessor, czyli najprawdopodobniej dzierżawca folwarku, wymieniany jest Roch Czachórski będący również właścicielem lub dzierżawcą Garb

i Zalasewa. Być może, dzierżawił on Kruszewnię najpierw od Bojanowskiego, a potem od Wildegansa, a po jego śmierci od „ekonomii poznańskiej” lub berlińskiej „kasy wdów”.

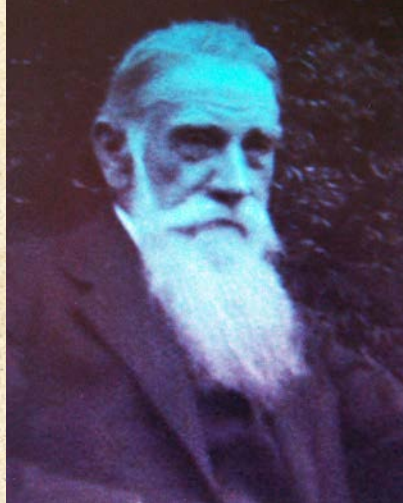
Następny właściciel Kruszewni (i dzierżawca Garb) wymieniany jest w 1816 roku i był to Nepomucen Dyamentt. Przed 1830 rokiem folwark znajdował się w dzierżawie pewnej kobiety określanej w komunikacie urzędowym Powszechnej Kasy Wdów w Berlinie o sprzedaży folwarku, jako „czasowa dzierżawczyni”. Wówczas folwark bezsprzecznie należał do berlińskiej „kasy wdów”. W 1830 roku Kruszewnię kupił Koliccki (Kalicki), a w 1849 r. sprzedał ją Kazimierzowi Śniegockiemu. Ze skąpych

W tym cyklu artykułów przybliżających naszą historię, autor – Pan Antoni Kobza, opowiada Państwu o siedzibach właścicieli ziemskich na ziemi swarzędzkiej. Poznajmy zarówno historię samych budowli, jak i losy dawnych mieszkańców dworów i folwarków w okolicy Swarzędza. Dziś dzieje dworu w Kruszewni.

źródeł można wnosić, że ten właściciel był dobrym gospodarzem, bowiem wybudował w Kruszewni olejarnię i młyn wiatrowy. Ponadto, był też działaczem społecznym, który wspólnie z księdzem Aleksandrem Brzezińskim i swarzędzkim nauczycielem

Kruszewnia. Dworek rozbudowany przez Ignacego Sarrazina, widok od strony ogrodu (wg Wolff M.E., Bitter – Sarrazin. *Meine Familiengeschichte*, praca niepublikowana, napisana w 1963 i uzupełniona w 2010 r. (Fotograf nieznaną).

Ignacy Carl Diederich Sarrazin (wg Wolff M.E., Bitter – Sarrazin. Meine....)

Karolem Kasprowiczem założyli Towarzystwo Pedagogiczne Polski Okręgu Swarzędzkiego (1849 r.).

Nie wiadomo jednak, w jaki sposób (i przez kogo) Kruszewnia została sprzedana około 1859 roku Niemcowi, Augustowi Wilhelmowi Ludendorffowi. Był to zamożny oficer Landwehry, przedstawiciel niemieckiej klasy średniej z Pomorza. Ożenił się z Klarą, córką von Tempelhoffa będącego przedstawicielem prominentnej szlachty. Jej matką była polska szlachcianka, córka Stefana Dziembowskiego i Wilhelminy z domu Unrug (Unruh). Synem Klary i Wilhelma był między innymi, obdarzony czterema imionami Erich Friedrich Wilhelm Emil Ludendorff (1865-1937), który zasłynął jako generał w cesarskiej armii, w okresie I wojny światowej. Zasłynął także z bezwzględnych poglądów na sposób prowadzenia wojny sprowadzający się do bezwzględnego traktowania ludności cywilnej wrogiego kraju, co z pewnością nie wzbudza sympatii do jego osoby. Poglądy Ericha Ludendorffa, dwadzieścia lat później, wcielał w życie Adolf Hitler podbijając Europę.

Wilhelm Ludendorff nie był dobrym rolnikiem, ponieważ kolejny właściciel folwarku był zmuszony najpierw pola odchwaszczyć, a potem solidnie je wzbogacać w nawozy – czego nie robił poprzednik. Właściwie, Wilhelm Ludendorff nie kupił majątku ziemskiego z zamiłowania do ziemi i rolnictwa, ale dlatego, że chciał się wnieść w szlachecką rodzinę, a posiadanie majątku ziemskiego miało podnieść jego prestiż.

Okolo 1871 r. Ludendorff sprzedał majątek Ignacemu Carlowi Diederichowi Sarrazinowi. Był to katolik i szlachcic niemiecki, wywodzący swój ród ze średniowiecznej Francji. Niemal wszyscy Sarrazinowie, od wielu pokoleń zajmowali się rolnictwem i żyli z dzierzawy lub posiadanych majątków ziemskich. Ignacy Sarrazin był właścicielem, który trzymał Kruszewnię najdłużej z całego szeregu poprzedników: od 1869 do 1934 roku. Był osobą znaną zarówno wśród Niemców jak i Polaków, i jest pamiętany

Herb Sarrazinów

w Kruszewni do dziś. Pamiątką po jego obecności jest nie tylko rozbudowany dworek, ale także rodzinna kaplica przy cmentarzu parafii p.w. św. Marcina w Swarzędzu, kryjąca pod posadzką krytą grobową Sarrazinów. Przez wiele lat po II wojnie światowej służyła ona zmarłym parafianom jako kaplica przedpogrzebowa.

Po śmierci Ignacego Sarrazina, folwark odziedziczyli i trzymali aż do stycznia 1945 r. jego krewni wywodzący się z v. Detmeringów, Bitterów, Reygersów i v. Pflugów.

Na podstawie dekretu o reformie rolnej z września 1944 roku, państwo polskie przejęło ziemię folwarczną i rozdzieliło ją między miejscowych pracowników folwarcznych.

19 nowych właścicieli ziemi w 1952 r. założyło Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną, która funkcjonuje do dzisiaj.

Dwór

Nie ma żadnych wzmianek w dokumentach i dostępnych źródłach o siedzibie właścicieli i dzierżawców folwarku w Kruszewni. Do dyspozycji jest wyłącznie kilka starych fotografii, niewielki fragment książki niderlandzkiego biografa Ericha Ludendorffa¹ oraz stojący do dzisiaj dworek określany jako dwór Sarrazina. Można więc tylko, na tej podstawie oraz skromnych przesłankach ostrożnie spekulować na temat jego przeszłości. Jedną z przesłanek jest czas założenia parku dworskiego, otaczającego dworek od wschodu, południa i południowego zachodu. Park składa się z trzech części z których każda powstała w innym czasie. Najstarsza część powstała w drugiej połowie XIX wieku i można przypuszczać, że założył ją August Wilhelm Ludendorff. Najpierw jednak pojawił się dworek, prawdopodobnie jeszcze w czasach gdy właścicielem był Kolicki. Była to zwykła, wyremontowana i nieco powiększona chałupa. W okresie gdy była siedzibą Ludendorffów, była zapewne wyposażona w drogie meble i sprzęt choćby z tego wzglę-

du, że żona Wilhelma, Klara, wywodząca się z zamożnej i światowej, niemiecko-polskiej szlachty, była przyzwyczajona do luksusowego wyposażenia znajdującego się w rodzinnym domu, w Dąbrówce. Dworek w Kruszewni był jednak skromną choć murowaną, parterową budowlą, niezbyt dużą, pod dwuspadowym dachem krytym dachówką². Frontem zwrócony jest w kierunku północno-zachodnim. Prawdopodobnie, dom był już wówczas częściowo podpiwniczony. W tym domu przyszedł na świat Erich, późniejszy, słynny generał. Na zdjęciu, okno pokoju jego narodzin oznaczono znakiem „x”.

Ludendorff, wzorując się na innych szlacheckich siedzibach, chociażby na dworze von Tempelhoffów, mógł założyć park przylegający do dworu od wschodu i południa.

Obiekt został wyremontowany i stopniowo rozbudowywany po zakupie Kruszewni przez Ignacego Sarrazina. Zapewne krótko po zakupie, nowy właściciel wydłużył budynek w kierunku południowo-zachodnim, a następnie nadbudował piętro. Od frontu pojawiła się wystawka z gankiem i głównym wejściem. Prawdopodobnie nieco później, nad wystawką, na wysokości pierwszego piętra pojawił się niewielki balkon. Symetrycznie, drugie wyjście z budynku do ogrodu, zabezpieczono przed deszczową pogodą, daszkiem wspartym na drewnianych słupach. Najpóźniej, to jest prawdopodobnie w latach dwudziestych lub na początku lat trzydziestych XX wieku, dobudowano do szczytu południowo-wschodniego, na wysokości parteru, dwuokienny wykusz, przykryty stromym trójspadowym dachem z dachówką. Jest to jedyny element architektoniczny, urozmaicający monotonną bryłę budynku. Sarrazinowi należy też przypisać pojawienie się studni w piwnicy dworu. Woda była ręcznie pompowana do dwóch zbiorników umieszczonych na strychu, a stąd prowadzono ją rurami do dworskiej kuchni i toalety. W parku, w cieniu starych i wielkich drzew, na wschód od dworu wybudowano lodownię, która dysponowała lodem przez cały rok.³ Park dworski powiększono jeszcze dwukrotnie: na przełomie XIX i XX wieku oraz na początku XX. Obecnie jest on mocno zaniedbany, choć widoczne są jeszcze zarysy starych parkowych alejek.

Antoni Kobza

² W połowie XIX wieku dachówka na domach, ze względu na wysoką cenę była rzadkim widokiem.

³ Po II wojnie światowej lodownię przebudowano na wiejski sklep.

¹ Perry Pierik, Erich Ludendorff. Biografie, Soesterberg, 2017.

Most kolejowy w Stobnicy

Fot. Szymon Plestrzyński

POZnań.travel
POZNAŃSKA LOKALNA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

Turystyczne PLOTki™: w ramach cyklu wspólnie z Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną (PLOT) przybliżamy nasze atrakcje i ofertę naszych sąsiadów, by zachęcić do mikroturystyki – samodzielnego zwiedzania najbliższej okolicy i poznawania mniej lub bardziej znanych turystycznych perełek okolic Poznania.

Kolejne teksty cyklu ukazać się równolegle na łamach informatorów samorządowych 12 gmin członkowskich PLOT, w Naszym Głosie Poznańskim oraz w Prasowej Powiatowej 17.

Gabinet osobiwości

Kunstkamera, panoptikum albo gabinet osobiwości. Tak nazwano kolekcje dzieł sztuki i wszelkich przedmiotów nietuzinkowych, rzadko spotykanych i zwracających uwagę. Popularne szczególnie w XVI i XVII wieku, z czasem stały się załączkami muzeów. Korzystając z tej samej formuły można przyrzeć się również przestrzeni w sąsiedztwie Poznania, zawierającej wiele nieoczywistych miejsc.

Jednym z najbardziej oryginalnych obiektów przyciągających uwagę, położonych niezbyt daleko od stolicy Wielkopolski, jest słynnym współczesny zamek w Stobnicy. Przy okazji wizyty warto również zwrócić uwagę na tamtejszy unikatowy, żelazny most kolejowy. Podobnych ciekawostek jest znacznie więcej.

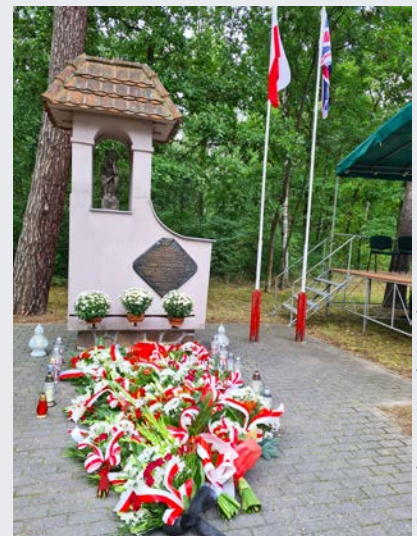
Ślady przeszłości

Interesującą przestrzenią dla fanów krajoznawczych smaczków jest Osowa Góra koło Mosiny. Na szczycie stoi 12 potężnych zbiorników. Dowcipni studenci geografii z Poznania nazwali je kubańską bazą okrętów podwodnych, ale tak naprawdę służą zaopatrzeniu w wodę mieszkańców aglomeracji poznańskiej. W pobliżu wprawne oko wychwyci pozostałości niemieckiej stacji radarowej z czasów II wojny światowej. Na miejscu można też zapoznać się z historią kopalni gliny obsługiwanej przez kolejkę wąskotorową. Osowa Góra to nie tylko nazwa wzniesienia, ale i usytuowanej nieco dalej stacji kolejowej. Chętnie odwiedzają ją miłośnicy opuszczonych miejsc, których przyciąga też Ruks-Młyn przy ujściu Samicy Kierskiej do Warty albo ukryta wśród lasów dawna baza wojskowa w Mieczewie. Obecnie obiekt pod nazwą Fort Knox War Zone służy jako arena rozgrywek ASG, laser tag i paintballa. Na listach nieoczywistych miejsc wysoko plasują się też elewatory zbożowe w Czerwonaku oraz towarzyszący im dawny port rzeczny z żurawiem przeładunkowym. W pobliskich Owińskach uwagę zwraca też pałac rodu von Treskov, największe emocje wzbudza jednak posępny budynek dawnego szpitala psychiatrycznego o ponurej wojennej przeszłości.

Schron przeciwodłamkowy w Puszczykowie

Fot. Piotr Baśniński

Miejsce upamiętnienia zrzutu AK w Janowie

Fot. Archiwum Urzędu Miejskiego w Kostrzynie

Dawny szpital psychiatryczny w Owińskach

Fot. Marcin Deckert

Upamiętnienia

Wielki pomnik w małej wsi. Tak najkrócej można opisać pomnik Marcina Kasprzaka, który po przemianach ustrojowych trafił z Poznania do niewielkiego Czołowa, miejsca urodzin robotniczego działacza. Jeszcze bardziej okazałe jest upamiętnienie Mikołaja Dobrzyckiego w Bąblinie. Nad klasztornym cmentarzykiem góruje tam strzelisty obelisk, ustawiony ku pamięci majora – bohatera wojen napoleońskich, który ponoć jako duch regularnie pojawia się przy swym grobie. Równie ciekawa historia wiąże się z Kopcem Kościuszki w nieodległym Objezierzu, który podobno usypało wcześniej od jego bardziej znanego, krakowskiego odpowiednika. Zainteresowanie wzbudzają też miejsca pamięci narodowej. I tak w sercu Wielkopolskiego Parku Narodowego turyści odwiedzają mogiły powstańców z 1848 roku, a na skraju lasu między Drążgowem a Janowem mogą zobaczyć miejsce zrzutu broni z czasów II wojny światowej. Pamiątką masowych egzekucji są groby na Szlaku Pamięci Narodowej w Lasach Pałędzko-Zakrzewskich. Równie tragiczne historie opowiada quest „Tajemnice Rożnowskich Lasów” w Puszczy Noteckiej. Niecodzienną formą upamiętnienia rozstrzelanych stanowi instalacja Pamięć

Zamek w Stobnicy

Fot. Szymon Piestrzyński

Drewna w Kórniku. Tabliczki z nazwiskami ofiar wiszą na podkładach kolejowych, które w czasie egzekucji służyły za kulochwyty.

Za murem

Spacerując Miejską Trasą Turystyczną po prawobrzeżnym Śremie przechodzi się obok solidnego muru z wieżyczką strażniczą. Nie są to pozostałości średniowiecznego zamku, tylko kompleks dawnego więzienia, który zasłynął jako plener filmu „Mój dług”. Z grubego muru zbudowano też niemiecki bunkier przeciwdłamkowy, stojący naprzeciw dawnego dworca w Puszczykowie, oraz polskie i niemieckie schrony w Lubońskim Skansenie Fortecznym Przemysław Maćkowiaka. Obiektem, który w przyszłości ma szansę przyciągnąć zwiedzających, jest dawny schron przeciwatomowy władz wojewódzkich w Puszczykowie.

Ciekawostki

Na eksploratorów z otwartą głową czeka jeszcze wiele lokalnych ciekawostek. Charakterystycznym elementem panoramy Swarzędza jest efektowne Krzesło formatu XL z figurą stolarza, a w Śremie warto poszukać zabytkowej latarni gazowej, której towarzyszy postać Dziewczynki z zapalnikami. W lesie koło Zielonki stoi tajemniczy słup o nieznanym celu, a nietypowy drogowskaz w kształcie Światowida zdobi rynek w Kostrzynie. Tuż obok w jednej z pierzei rynku wzniesiono współcześnie efektowną Bramę Cechową. Odwiedzając pałac w Biedrusku warto... zejść pod ziemię do tunelu, gdzie w niecodziennym anturazie prezentowana jest ekspozycja na temat historii broni pancerniej i samej miejscowości.

Piotr Basiński
Poznańska Lokalna
Organizacja Turystyczna

Elewatory zbożowe w Czerwonaku

Fot. Marcin Deckert

Żuraw przeładunkowy w dawnym porcie rzeczonym w Czerwonaku

Fot. Marcin Deckert

Tajemniczy słup w Zielonce

Fot. Jacek Cieśliewicz

Stacja kolejowa Osowa Góra

Fot. Archiwum Urzędu Miejskiego w Mosinie

Mikołajkowe otwarcie lodowiska

10 grudnia na swarzędzkim lodowisku odbyło się otwarcie sezonu 2022/2023 połączone z Mikołajkami. W rytmach świątecznych piosenek, każdy uczestnik otrzymał przy wejściu na lodowisko od burmistrza Mariana Szkudlarka czapkę Mikołaja. Następnie dzieci mogły wziąć udział w konkursach, gdzie do wygrania były atrakcyjne nagrody oraz słodkie upominki. Uczestnikom zabawy towarzyszyły uśmiech, świetny nastrój, oraz zadowolenie z otwartego sezonu na lodowisku.

Dziękujemy dzieciom i dorosłym, za wspaniałą atmosferę Mikołajkową!

/CS/

Zapraszamy na lodowisko!

Serdecznie zapraszamy na lodowisko przy pływalni Wodny Raj – codziennie od 10:00 do 21:30.

W ferie zimowe, od 30 stycznia do 12 lutego, kasa na lodowisku czynna będzie od 9:30 do 21:00. W pozostałe dni sprzedaż biletów od 9:30 do 15:30 w kasie pływalni, od 15:30 do 21:00 w kasie lodowiska.

W ofercie: wypożyczalnia łyżew oraz chodzików/pingwinków dla dzieci do nauki jazdy na łyżwach, ostrzenie łyżew.

W tym sezonie uruchomiliśmy samoobsługową szatnię, w której zainstalowaliśmy szafki zamykane na klucz. Zamek szafki zadziała po wrzuceniu monety 2 zł, która ulega zwrotowi.

/CS/

Wakacyjne bilety podczas ferii

Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji w okresie ferii zimowych zaprasza wszystkie dzieci i młodzież do lat 18 na basen i lodowisko. W dniach od 30 stycznia do 3 lutego oraz od 6 do 10 lutego obowiązują wakacyjne bilety:

- » lodowisko: 14 zł/os./sesja,
- » basen: 13 zł/os./60 min (dopłata po przekroczonym czasie dopłata 30 gr za 1 min).

/CS/

Oplaty za II etap kursów pływania

Oplaty za kursy można regulować w kasie pływalni od 4 stycznia do 12 lutego 2023 w godzinach od 6:30 do 22:00. Oplata II etapu oznacza przedłużenie umowy.

Wysokość opłat i harmonogram zajęć dostępny na stronie internetowej scsir.swarzedz.pl

UWAGA – dotyczy faktur z nauki i doskonalenia pływania

Osoby zainteresowane uzyskaniem faktury z nauki i doskonalenia pływania proszone są o zgłoszenie się do księgowości w tym samym miesiącu, w którym opłacono zajęcie.

/CS/

Kup karnet SCSiR – zyskasz duży rabat

Szanowni Państwo! Karnet upoważnia do korzystania z całego kompleksu pływalni poza kawiarenką. Upoważnia do zapłaty należności za faktyczny czas korzystania z basenu. Z wejścia na karnet może korzystać maksymalnie 5 osób.

Nie trzeba mieć przy sobie gotówki.

/SCSiR/

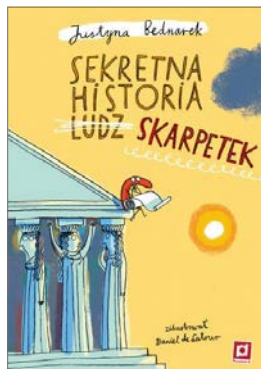
Karty honorowane w SCSiR:

Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji

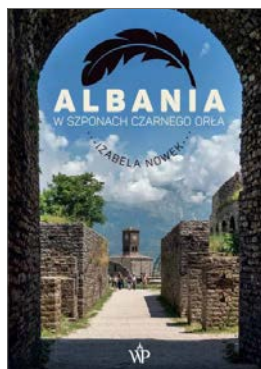
ul. Kosynierów 1, Swarzędz
tel. 61 65 09 520 godziny otwarcia: 6.30 - 22.00
www.scsir.swarzedz.pl info@scsir.swarzedz.pl
www.facebook.com/wodnyraj

Justyna Bednarek Sekretna historia ludź skarpetek

Justyna Bednarek kolejny raz zabiera nas w świat niezwykłych skarpetek znanych z jej wcześniejszych książek. Tym razem poznajemy historię świata, w której skarpetki odegrały znaczącą rolę. To one pomogły wynaleźć koło, były twórcami Stonehenge, pomogły przejąć tron królowej Hatszepsut, a także dzięki nim doszło do zwycięstwa z Krzyżakami w bitwie pod Grunwaldem; oczywiście ich zasług w książce znajdziemy o wiele więcej. Pełna humoru historia nie tylko dla najmłodszych.

Izabela Nowek Albania w szponach czarnego orła

Albania staje się kierunkiem coraz bardziej popularnym wśród polskich turystów, świetną propozycją będzie więc lektura książki Izabeli Nowek, która jest założycielką i właścicielką pierwszego polskiego biura podróży w Albanii. Autorka nie tylko oprowadza nas po zabytkach Albanii, ale co ważniejsze, przybliża życie zwykłych ludzi, rozmawia więc z mieszkańcami, aktywistami, feministkami. Pokazuje nam swoistą albańską mozaikę i zachęca do stworzenia własnych z albańskich przeżyć.

Biblioteka Publiczna poleca:

Krzysztof Deszczyński, Max Skorwider 6 dni z życia kolonisty

Książka to komiksowa prezentacja popularnego programu kabaretowego dla dzieci i młodzieży, który miał premierę w 1985 roku, ciekawostką jest że poza komiksem znajdziemy także dodatkowe materiały – cały scenariusz programu oraz materiały archiwalne: zdjęcia, plakaty, druki, notatki autora. Autorem tekstu i reżyserem był Krzysztof Deszczyński, a wystąpili w nim Jacek Baszkiewicz, Andrzej Czerski, Krzysztof Deszczyński i Bohdan Smoleń. Do książki dołączona jest płyta z rejestracją występu.

Red. Magdalena Budzińska Zapomniane słowa

Redaktorka bierze na warsztat słowa, które już wyszły z użycia np. Bonie dydy, buzdygan, charakterność, garsoniera, hecny. O każdym z nich w krótkim felietonie pisze inna osoba, językoznawca, pisarz lub artysta. I tak znajdziemy tutaj relacje o słowie Marka Bieńczyka, Jana Miodka, Mariusza Szczygła, Andrzeja

Stasiuka i kilkunastu innych osób. Każda z nich do wybranego słowa podchodzi inaczej, niektórzy na poważnie, inni z humorem. Niezwykle ciekawy mini słowniczek, dla wszystkich, którzy choć trochę interesują się czystym językiem.

Urszula Kuncewicz-Jasińska, Aleksander Jasiński Świat pełen zmian

W opowieści o malutkiej łąsicy poznajemy nie tylko zwyczaję najmniejszego ssaka drapieżnego w Polsce. Ciepła historyjka łąsiczki i jej mamy utuli do snu najbardziej rozbrykanego przedszkolaka. Można ją czytać interaktywnie – wykonując zadania rozwijające postrzeganie świata. Trudno wyrazić zachwyt tą książką. Wszystko jest tu po prostu doskonałe: warstwa merytoryczna, strona graficzna, walory edukacyjne. Mały czytelnik (sprawdzone na kilku!) jednocześnie chce przerzucić następne strony, ale i zostać na akurat otwartej. Wspaniałe uczucie dla rodzica obserwującego autentyczne zaangażowanie dziecka w lekturę.

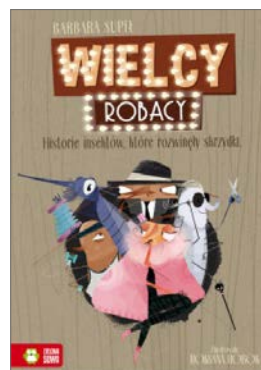
Andrzej Marek Grabowski Biuro dzieci znalezionych

Jeśli ktoś szuka mądrej książki dla dzieci w wieku 8-11 lat, to książka Grabowskiego będzie idealnym wyborem. Opowiadania przedstawiają różne problemy, jakimi spotykają się bardzo młodzi ludzie. Historie te są oparte na autentycznych wydarzeniach, a bohaterowie jak najbardziej realni: chłopiec, którego zachowania ojciec nie akceptuje, inny, prześlado-

wany przez kolegów z powodu koloru skóry, nadpobudliwa, ciekawska nastolatka. Książka pokaże młodemu czytelnikowi, że świat, w którym żyje może mieć różne odcienie, że warto nie oceniać nowych znajomych po pozorach. Można ją polecić dorosłym, szczególnie nauczycielom. To na nas spoczywa obowiązek uczenia empatii i zrozumienia dla innych, a dobra literatura może nam to ułatwić.

Barbara Supeł Wielcy Robacy. Historie insektów, które rozwinęły skrzydła

Opowiadania cenionej przez dzieci i rodziców Barbary Supeł na pewno przypadną do gustu stałym i nowym czytelnikom. Historie opowiedziane są lekko, zabawnie i plastycznie, pobudzają wyobraźnię odbiorcy. A przesłanie jest warte odnotowania: każdy – nawet najmniejszy – ma jakiś dar, umiejętność, którą może się podzielić innymi i w ten sposób sprawić, by wszystkim żyło się lepiej. Każdy może się realizować, rozwijać i być twórczym. Każdy – nawet najmniejszy – jest ważny.

**Anna Walkowiak-Osowska
Magdalena Kozłowska**

Przydatne adresy i telefony

■ Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu

Rynek 1
tel. 61 65 12 000, fax: 61 65 12 211
www.swarzedz.pl umig@swarzedz.pl
burmistrz@swarzedz.pl
godziny pracy UMIG: pon. 8.00-16.00,
wt.-pt. 7.30-15.30 (w pon. kancelaria -
biuro podawcze do 17.00)

■ Biuro Rady Miejskiej

Rynek 1, tel. 61 65 12 105
biuro rady@swarzedz.pl
przewodnicząca@swarzedz.pl
Przewodnicząca RM Barbara Czachura
dyżuruje w poniedziałki w godz. 13.00-
15.00 w Biurze Rady.

■ Telefony alarmowe

Telefon alarmowy	112
Policja	997
Pogotowie Ratunkowe	999
Straż Pożarna	998
Pogotowie wod.-kan.	994
Pogotowie wod.-kan. ZGK	
	61 651 15 41 (do godz. 16.00)
	663 818 601

Gazownia 992
Pogotowie energetyczne 991
(całodobowe ENEA)

■ Straż Miejska

62-020 Swarzędz, ul. Dworcowa 24
(Dworzec Kolejowy)
straz.miejska@swarzedz.pl
telefon interwencyjny: 61 65-10-986
pon-pt 6.00-22.00, sob 14.00-22.00
W niedzielę i święta zgłoszenia przyjmuje
dyżurny Komisarzatu Policji w Swarzędzu
tel. 61 841 48 00
komendant: Piotr Kubczak,
tel: 502-577-065, 61 651-21-13
kubczak.piotr@umig.swarzedz.pl

■ Komisariat Policji w Swarzędzu

ul. Grudzińskiego 30a
tel. 997 i 47 77 148 00 (czynny 24h)
oraz tel. alarmowy 112

■ Ochotnicza Straż Pożarna w Swarzędzu

ul. Dworcowa 24
zarzad@osp-swarzedz.pl

■ Ochotnicza Straż Pożarna w Kobylnicy

Kobylnica, ul. Poznańska 4
straz@ospkobylnica.pl

■ Centrum Informacji Medycznej Tel-Med

24h/dobę - tel. 94 94
lub tel. 61 853 53 52

■ Pogotowie ratunkowe

Podstacja Swarzędz ul. Dworcowa 24
tel. 999 lub 112 (całą dobę)

■ Pomoc doraźna

W konkursie ogłoszonym przez NFZ wyłoniła została **Przychodnia „Gaudium”**, która od 1 sierpnia 2020 r. świadczy mieszkańcom gminy Swarzędz pomoc doraźną w godzinach nocnych i w dni świąteczne **w Zalasewie przy ul. Serdecznej 21G**, telefon 61 307 73 07.

■ Zespół Przychodni Lekarza Rodzinnego DIAGTER Sp. z o.o.

Przychodnia Nr 1 - Swarzędz, ul. Piaski 8,
tel. 61 81-72-533, 61 81-72-549
Przychodnia Nr 2 - Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 37d, tel. 61 81-73-558
Przychodnia Nr 3 - Gruszczyn, ul. Swarzędzka 23, tel. 61 81-50-121
Przychodnia Nr 4 - Swarzędz, ul. Piaski 6a,
tel. 61 65-15-171

■ Centrum Medyczne Lecznicy „Certus”

Centrum Medyczne nr 3 Prywatnej Lecznicy CERTUS Sp. z o.o.
62-020 Swarzędz, ul. Poznańska 15
tel. 61 22 22 600, www.certus.med.pl

■ Przychodnia Lekarza Rodzinnego NFZ „DarMedicum”

Swarzędz, ul. Tysiąclecia 11,
tel. 459 -599-026. Szczegółowe informacje: www.darmedicum.pl

■ Centrum Medyczne – Przychodnia w Swarzędzu

Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 100/102,
tel. 61 8174 671

■ Dyżury całodobowe aptek

Apteka Przyjazna (przy markecie Biedronka) – Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 5/7,
tel. 61 818 50 69, czynna całą dobę przez 365 dni w roku
Całą dobę czynne są apteki w Poznaniu:
Apteka „Centralna” ul. 23 Lutego 18,
tel. 61 852-26-25
Apteka „Panaceum” os. Przyjaźni paw. 141, tel. 61 820-16-42
Apteka „Na Gwarnej” ul. Gwarna 5/4,
tel. 61 852-52-44

■ Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Poznańska 25, 62-020 Swarzędz
tel. 61 651 26 50, 51, 52, 53
fax: 61 651 26 54,
sekretariat@opsswarzedz.pl
www.opsswarzedz.pl

■ Gminne Centrum Informacji

ul. Piaski 4, tel. 61 818 17 30,
gci@opsswarzedz.pl

■ Zakład

Gospodarki Komunalnej

ul. Strzelecka 2, tel. 61 651 15 41
pogotowie wod-kan ZGK: 61 651 15 41
(do 16.00), 663 818 601 i 697 725 522
(po 16.00 i w święta)
www.zgk.swarzedz.pl

■ Ośrodek Kultury

ul. Poznańska 14, tel. 61 65 10 219
biuro@ok-swarzedz.pl
www.ok-swarzedz.pl

■ Swarzędzkie Centrum Historii i Sztuki

ul. Bramkowa 6, 62-020 Swarzędz
tel. 61 279 85 94
administracja@muzeum-swarzedz.pl
www.muzeum-swarzedz.pl

■ Biblioteka Publiczna

os. Czwartaków 1
tel. 61 8173 103, 8173 102
biblio@biblioteka.swarzedz.pl
www.biblioteka.swarzedz.pl

■ Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji

- pływalnia, kregielnia, boiska sportowe,
lodowisko, hala sportowa
ul. Kosynierów 1, Swarzędz
tel. 61 65 09 520
www.scsir.swarzedz.pl,
info@scsir.swarzedz.pl,
godziny otwarcia: 6.30 - 22.00

■ Skansen i Muzeum Pszczelarstwa

ul. Poznańska 35, tel. 61 651 18 17
www.muzeum-szreniawa.pl

■ Muzeum Przyrodniczo-Łowieckie w Uzarzewie

Uzarzewo, ul. Akcyjowa 12,
tel. 61 818 12 11
www.muzeum-szreniawa.pl

■ Cech Stolarzy Swarzędzkich

ul. Wrzesińska 41
tel. 61 817 21 37, cechstolarzy@wp.pl
www.meble-swarzedzkie.com.pl

■ Starostwo Powiatowe w Poznaniu

Filia Wydziału Komunikacji i Transportu Swarzędz, ul. Poznańska 25.
tel. 61 651 12 65 lub 651 12 68
Filia przyjmuje klientów: w pon. od 9:00 do 16:30, wt.-pt. od 8:00 do 15:00.

■ Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Kobylnica, ul. Poznańska 91
tel. 61 8150363, tel./fax 61 8150369
oikobylnica@powiat.poznan.pl
www.oikobylnica.powiat.poznan.pl

■ Fot. Izabela Paprzycka

PROSTO Z RATUSZA
Swarzędzki
miesięcznik regionalny.
ISSN 1732-2480

Redaktor naczelny:

Maciej Woliński
Adres redakcji: 62-020 Swarzędz,
Rynek 1 (pokój 110)

Kontakt z redakcją:

tel. 61 651 09 11,
e-mail: rzecznik@swarzedz.pl

Kolegium redakcyjne:

Piotr Baranowski, Agata Kubacka,
Magdalena Malińska-Murek,
Izabela Paprzycka, Maciej Woliński

Wydawca:
Gmina Swarzędz

Swarzędz

Stale współpracują:

Marlena Bajer, Ewa J. Buczyńska, Włodzimierz Buczyński, Lidia Chałasiak, Renata Czarnicka-Pyła, Wojciech Dobczyński, Eugeniusz Dobryński, Hanna Jąłocha, Antoni Kobza, Magdalena Kozłowska, Tomasz Lewiński, Mariusz Łuczak, Bartłomiej Majchrzak, Hanna Melen, Aldona Młynarczyk, Noemi Nowicka, Beata Pacholczak, Aleksandra Pietrzak, Filip Przepióra, Anna Szpakowska, Mariusz Szrajbrowski, Dagmara Szymańska, Anna Walkowiak-Osowska, Agata Widzowska, Monika Wojciechowska-Ratajczak, Dorota Zaremba.

Projekt graficzny:

DONAR Tadeusz Donarski

Reklamy, skład, druk:

Animato, tel. 607 566 555
mn@animato.com.pl

Wydawca nie wypłaca honorariów za zamieszczone teksty i zdjęcia. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i dokonywania w nich zmian. Prosimy o dostarczanie materiałów (tekstów i ilustracji) w formie elektronicznej. Fot. Archiwum UMIG

Numer zamknięto 9.01.2023 r.
i oddano do druku: 10.01.2023 r.
Nakład: 8000 egz.

Spacer wokolicach Merano

© IDM Südtirol – Alto Adige, Fot. Alex Filz

Narty czy spokój i cisza? W Południowym Tyrolu nie trzeba wybierać

Południowy Tyrol / Südtirol to perełka na mapie Europy, szczególnie dla fanów wszelkich sportów zimowych. Jednak ten pełen atrakcji region stanowi również wspaniałe miejsce dla osób, które chcą też po prostu odpocząć i się wyciszyć wśród niesamowitych krajobrazów. Aktywności, z których będzie można skorzystać w tym sezonie, zadowolą nie tylko zapalonych narciarzy, ale również osoby chcące pozostać z dala od stoków i rozkoszować się górskim klimatem – a także takich, które chcą te opcje połączyć, jednocześnie odkrywając nieoczywiste miejsca we włoskich Dolomitach. Bajkowa atmosfera zimowej krainy czarów, jaką jest Południowy Tyrol, skradnie każde serce.

Wachlarz atrakcji w Val Venosta

Dolina **Val Venosta / Vinschgau**, to jeden z największych rejonów w Południowym Tyrolu. Tutejsze góry nie są już Dolomitami, lecz należą do Alp Retyckich. Króluje tam masyw Ortler/Ortles, którego najwyższy szczyt wznosi się na prawie 4000 m n.p.m. i jest najwyższym w całym Südtirolu. Znajduje się tam kilka różnej wielkości ośrodków narciarskich (np. Trafoi czy Watles), lecz na szczególną uwagę zasługują dwa: Schöneben/Belpiano, z 65 km zaskakująco ciekawych tras, oraz Sulden/Solda, jeden z dwóch południowotyrolskich lodowców, na których jeździć można od października do maja. Ważną informacją dla narciarzy może być to, że w tych ośrodkach można jeździć na jednym skipassie „Two Country Skiarena” i – jak sama nazwa wskazuje – obowiązuje on także w położonym nieopodal austriackim Nauders!

Te okolice słyną ze świetnych tras wędrownych, biegówkowych i wspinaczkowych o różnych poziomach trudności. Przykładem mogą być szlaki w dolinie

Val Martello, będącej odnogą głównej doliny Val Senales, a zarazem idealnym miejscem dla osób, ceniących sobie ciszę i spokojniejsze aktywności z dala od zgiełku stoków narciarskich. Można się tam zrelaksować podczas śnieżnych wędrowek np. przez urokliwe lasy wybierając spokojniejszą i jedną z pięknie-

szych tras, prowadząca z Alta Martello do schroniska Lyfi lub podjąć wyzwanie i wybrać bardziej wymagającą wyprawę na szczyt Cime Vermoi. W przypadku tej drugiej czterogodzinny wysiłek wynagrodzi niesamowity widok z wysokości prawie 3000 m n.p.m.! Tutejsze tereny zachęcają do zanurzenia się głębiej np. na raketach śnieżnych czy skitourach. Spokój i cisza, nawet podczas aktywności fizycznej, będzie kojącą dla każdego i pozwoli odpocząć głowie oraz naładować baterie. Bardziej zaawansowani mogą się też wybrać na zimową wspinaczkę – skupienie na każdym ruchu pozwoli oderwać myśli od codziennych obowiązków.

Relaks pod Peitlerkofel

© IDM Südtirol – Alto Adige, Fot. Andreas Mierswa

Spacer w parku Puez – Odle

© IDM Südtirol – Alto Adige, Fot. Alex Moling

Val Gardena – Sellaronda

© IDM Südtirol – Alto Adige, Fot. Alex Filz

Merano – raj dla amatorów wędrówek i wellness, zaskoczenie dla narciarzy

Merano i okolice to kraina przeciwnieństw. W tle śródziemnomorskiego uzdrowiska, słynnego m.in. z kompleksu termalnego Therme Meran, piętrzą się skały trzysięczników Texelgruppe. Nie trzeba wybierać między włoską atmosferą czy tradycyjnym alpejskim klimatem i nietkniętą przyrodą – miasto i okolice oferują oba doznania.

Narciarze od razu mogą skierować się do ośrodka Merano2000, gdzie czeka się 40 km malowniczych stoków, doskonałych na rodzinne wyjazdy, lecz także dobrze jeżdżące osoby będą czerpać z nich przyjemność. Na lunch, kawę czy aperitivo można wpaść do jednej z kilkunastu chat na stokach, które serwują dania nie ustępujące niczym tym z miejskich restauracji. Ośrodek ten to także miejsce dla amatorów ciszy – skąpane w słońcu szlaki są kuszącym zaproszeniem do zamiany tętniących życiem stoków narciarskich czy miasta na dzień spędzony na łonie natury na wysokości 2000 m n.p.m. Szeroka gama tras obejmujących wszystko – od forsownych wędrówek po orzeźwiające spacery i spokojne spacer z dziećmi – przecina wspaniałe zimowe krajobrazy.

A wiesz, że?... czyli sekrety parku krajobrazowego Puez-Oldé i okolic

Większość turystów wyjeżdżając na urlop do Południowego Tyrolu kojarzy głównie nazwy ośrodków, większych miast, czasami dolin. Większości niewiele powie Puez-Odle lub, po niemiecku, Puez-Geisler, jednak po doprecyzowaniu, że w okolicach znajduje się Alta Badia, Val Gardena, Val di Funes, Eisacktal/Valle Isarco czy Sellaronda, wielu (szczególnie narciarzom) zabłyśną oczy!

Rozległe tereny parku leżą w sercu Dolomitów, wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Przyrody UNESCO. Nawet najkrótszy spacer przyspieszy puls, ale nie tylko z powodu wysiłku, lecz przede

wszystkim oszałamiających widoków. Można tam znaleźć setki kilometrów tras na wędrówkę piesze, na raketach śnieżnych czy skitourach. Propozycją może być wyprawa na raketach śnieżnych ze startem w ladyńskiej wiosce Longiarù, wiodącej w kierunku szczytu Pütia/Peitlerkofel lub też trasa piesza przełęczą **Forcella Furcia/Kreuzjoch**, gdzie piękna górską panoramą motywuje do podjęcia wyzwania i wejścia na szczyt Piza de Medalles.

Dla narciarzy te okolice to esencja Dolomitów – a dla niektórych wręcz mekka. Alta Badia słynie nie tylko ze 130 km tras i dostępu do sławnej karuzeli Sellaronda, lecz także wyśmienitej oferty kulinarnej. Także stoki w Val Gardenie są częścią Sellarondy, a zarazem definicją stoków doskonałych – to tam znajduje się najdłuższa trasa w Dolomitach La Longia (10,5 km) czy Saslong, na której ścigają się zawodnicy Pucharu Świata.

Widoki w Dolomitach nie mają sobie równych!

Val Gardena jest połączona z ośrodkiem Seiser Alm / Alpe di Siusi, położonym na największej wysokogórskiej hali w Europie. Łącznie oferują ponad 180 km tras! Seiser Alm słynie nie tylko z szerokich łagodnych tras, będąc tym samym doskonałym wyborem na rodzinny

urlop, lecz także z licznych kilometrów tras biegówkowych, na których ćwiczyła Justyna Kowalczyk. W tamtych okolicach nie brakuje też tras wędrkowych! Jest to jeden z najpiękniejszych rejonów Dolomitów, nad którym króluje słynny masyw Sassolungo.

Inną sławną ze swoich krajobrazów okolicą jest dolina **Eggenal**, która kusi słoneczną lokalizacją w samym sercu południowytyrolskich Dolomitów, w otoczeniu masywów Rosengarten i Latemar. Na odwiedzających region czekają: rozległa sieć szlaków pieszych, piękne tereny przyrodnicze m.in. jezioro Lago di Carezza, oraz – a może przede wszystkim! – ośrodki narciarskie **Obereggen i Carezza**. Łącznie 90 kilometrów stoków snujących się po lasach, zaskakujących wzniesieniami i zakrętami, a także oferujących jazdę po zmroku – a to wszystko oddalone jedynie o 30 minut drogi samochodem od Bolzano, stolicy Południowego Tyrolu. Wszelkie narciarskie potrzeby i tęsknoty zostaną tu zaspokojone.

Tekst i zdjęcia:

biuro prasowe IDM Südtirol

Oficjalna strona regionu: www.suedtirol.info

Facebook: www.facebook.com/poludniowytyrol

Instagram: www.instagram.com/visitsouthtyrol

www.instagram.com/tastesouthtyrol

Val Venosta

© IDM Südtirol – Alto Adige, Fot. Benjamin Pfitscher

I INTERHAUS

Twój partner w budownictwie

Oferujemy wykonanie:
 ● domów ● budynków
 wielorodzinnych ● obiektów
 użytkowych (biurowce, obiekty
 rolnicze, budynki handlowe,
 przedszkola itp.)

Wykonujemy zarówno prace konstrukcyjne
 (fundamenty, mury, stropy, elementy żelbe-
 towe itp.), jak i możemy wykonać inwestycje
 kompleksowo jako generalny wykonawca.

tel. 728 824 906
biuro@interhaus.pl www.interhaus.pl

PRZEDSZKOLE KATOLICKIE P.W. DZIECIĄTKA JEZUS

- małe, kameralne przedszkole
- wykwalifikowana kadra pedagogiczna
- codzienny język angielski
- logopeda, psycholog,
terapeuta pedagogiczny
- logosensoryka
- laboratorium bystrego
przedszkolaka
- liczne warsztaty
- nowatorskie metody pracy
- niskie czesne

**Zapraszamy dzieci
w wieku od 2,5 do 6 lat**

Przedszkole Niepubliczne
 p.w. Dzieciątka Jezus
 ul. Św. Marcina 38, 62-020 Swarzędz

KONTAKT: Tel. 61 897 45 93
przedszkoleswarzedz@caritaspozn.pl
www.przedszkoleswarzedz.caritaspozn.pl

PEDICURE

DLA

SENIORÓW

w przystępnej cenie

tel. 532 253 951

dojazd do klienta

Pokochaj swoje stopy

STOMATOLOG

WAGADENT
 dr. Agata Flis

Leczenie dzieci i dorosłych
PEŁNY ZAKRES USŁUG!!!
Krótkie terminy wizyt
 Zapisy od **poniedziałku do soboty**

tel. 510 087 044
 ul. Bema 36 Swarzędz Nowa Wieś
 www.agadent.com.pl

**Apteka Centrum Leków w Swarzędzu
 przy Os. Dąbrowszczaków 26, Swarzędz**

Poszukujemy osoby na stanowisko Pomoc Apteczna.

Oferujemy:

- ▶ pracę w zgranym zespole,
- ▶ jasny podział zadań i obowiązków,
- ▶ możliwości rozwoju,
- ▶ atrakcyjne wynagrodzenie i system premii.

Zakres obowiązków:

- ▶ przyjmowanie i rozkładanie towaru,
- ▶ przygotowywanie wysyłek internetowych,
- ▶ sprzątanie apteki.

Zapraszamy do przesłania CV: biuro@centrumlekow.com

KOMPLEKSOWE INSTALACJE ELEKTRYCZNE

TK EL
 automatics

- **NOWE INSTALACJE**
- **MODERNIZACJE**
- **AWARIE**
- **FIBARO, SOMFY**
- **DORADZTWO**
- **DOZÓR, POMIARY**

790 361 261
WWW.TKEL.PL

Jedmar
CENTRUM NARZĘDZIOWE

OFERUJEMY

- SZEROKĄ OFERTĘ NARZĘDZI **HIKOKI** HIGH PERFORMANCE POWER TOOLS
- WIĄZARKI ■ GWOŹDZIARKI ■ GWOŹDZIE

TJEP **MAX** **Pasłode**

ORAZ SERWIS NARZĘDZI

ul. Graniczna 36, 62-007 Bugaj

☎ 61 897 79 25 ☎ 607 764 800 ☎ 607 272 232

www.jedmar.pl

SALON MEBLOWY
MEBAX

Zalasewo
ul. Ukośna 6

☎ 790 557 125

www.mebax.pl

LOGOPEDA

• TERAPIA WAD I ZABURZEŃ MOWY
• PROFILAKTYKA I WSPOMAGANIE ROZWOJU MOWY

tel. 505 006 510

MOŻLIWOŚĆ WIZYT DOMOWYCH

Stomatologia – protetyka

Swarzędz, os. Działyńskiego 38
(pawilon obok apteki)

lek. stom.
Dorota Łukaszyk

kompleksowe leczenie zębów
bezpłatne przeglądy
profilaktyka fluorkowa
bezpłatne protezy zębowe

NFZ
pon. 9-14
wt., czw. 15-20
tel. 602-500-719

Gowarzewo ul. Zimowa
Domy szeregowe

wysoki standard
pow. 89,2 m²

VENDO
NIERUCHOMOŚCI

780 066 795
www.vendo.nieruchomosci.pl

SERWIS
LAPTOPÓW I TELEFONÓW

www.MedykPC.com

Komputery Laptopy Akcesoria GSM

Raty Raty Raty Raty Raty Raty Raty Raty

Wstępna diagnoza !!! Gratis !!!
połącz nasz fanpage /MedykPC

Medyk PC
Jesteśmy Tu dla Ciebie!

SKLEP / SERWIS – 533 71 71 19
Pon-Pt: 10.00-18.00; Sob: 10.00-14.00

Medyk PC – ul. Cieszkowskiego 9-11
(Budynek Chaty Polskiej)

Miszkiel
STOMATOLOGIA

Kompleksowe leczenie dzieci i dorosłych.

CHIRURGIA ORTODONCJA PROTETYKA

62-020 Swarzędz, ul. Kaczorowskiego 25
☎ 603-335-285

Jesteśmy Profesjonalni

FARBY • LAKIERY • KLEJE
MATERIAŁY
BUDOWLANE
hurt-detal

ammigo

Swarzędz, ul. Grunwaldzka 13 tel. 61 817 26 72
bok@ammigo.com.pl

Swarzędz, ul. Warsztatowa 4 (przy wiadukcie) tel. 61 651 66 70
biuro@ammigo.com.pl